

**ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ БІЛІМ ЖӘНЕ
ҒЫЛЫМ МИНИСТРЛІГІ**

**АБАЙ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ
ПЕДАГОГИКАЛЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ**

«БЕКІТЕМІН»

**Механика және қолданбалы
физика кафедрасының
меңгерушісі академик**

Уалиев Г.У.

« _____ » _____ 2011 ж.

**Ред 2303 «Кәсіптік педагогика» пәнінің оқу-әдістемелік кешені
«050120 – Кәсіптік оқыту»**

Алматы, 2011

Пәннің оқу-әдістемелік кешені

- «Кәсіптік оқыту» мамандығы бойынша жоғары кәсіби білім берудің Мемлекеттік жалпыға міндетті стандарты;
- ҚР БҒМ «__» _____ 2007 ж. №__ бұйрығымен бекітілген «Кәсіптік педагогика» пәнінің типтік бағдарламасы
- «__» _____ 2007ж. бекітілген «050120 –Кәсіптік оқыту» мамандығыбойынша жұмыс оқу жоспарынегізінде дайындалды.

Дайындағандар:

П.ғ.к.Байзакова Е.М.

Кафедра меңгерушісі,академикУалиев Г.У.

«__» _____ 2011 ж.

Сын- пікір 1.П.ғ.к.. профессор Алимбекова Г.
2.аға оқытушы Саудабаева Ш.

Пәннің оқу-әдістемелік кешенінің мазмұнының тізімдемесі

№	Құжаттаманың атауы	Беті
1	Пәннің типтік бағдарламасы	4
2	Силлабус	4-6
3	Пәннің оқу-әдістемелік жабдықтау картасы	7-8
4	Пәннің жұмыс оқу бағдарламасы	9-16
5	Дәрістер тезистері	17-38
6	Семинар, практика, зертханалық және студиялық сабақтардың жоспарлары	38-39
8	Білім алушылардың өзіндік жұмыстарын ұйымдастыру және басқаруға арналған материалдар: ▪ СОӨЖ-на арналған тапсырмалар; ▪ СӨЖ-на арналған тапсырмалар;	39-41
10	Білім алушылардың білімін (пәндік біліктілігінің қалыптасу деңгейін) мониторингілеуге және бақылауға арналған материалдар: ▪ тестілік тапсырмалар, ▪ ағымдық, рубеждік және аралық бақылауға арналған тапсырмалар	41-49
11	Білім алушыларға арналған пәннің оқу-әдістемелік кешені	49-51
12	Оқу әдебиеттері және/немесе электрондық тасуыштардағы материалдар	52

Студенттерге арналған пән сипаттамасы

1. Пән туралы ақпарат

Пән атауы Кәсіптік педагогика	Пән коды Ped 2303	Кредит саны 2	Курс 2, семестр
Мамандық аты «Кәсіптік оқыту»	Мамандық шифры 050120	Механика және қолданбалы физика	Физика- математика факультеті
Оқыту формасы (күндізгі)		Оқыту тілі: қазақша	
Пәнді өткізу уақыты және орны Факультеттің сабақ кестесі бойынша			
Консультация уақыты Факультеттің сабақ кестесі бойынша			
Рубеждік бақылау кестесі 7-15 апта			
Байзакова Елена Мухажановна, пед.ғыл.канд., оқытушы	272-69-09, e-mail: baizakowa @ front.ru		
Оқытушы қолы	Кафедра меңгерушісі, академик:		Уалиев Г.У.

2. Пәннің қысқаша сипаттамасы.

Мақсаты: болашақ еңбек технологиясы және кәсіпке баулу мұғалімдерін оқушыларды еңбек пен кәсіпке дайындау болып және оқыту мен тәрбиелеуді тиімді ұйымдастыруға қажетті теория негіздерімен және практикалық ептіліктермен қаруландыру. Еңбек технологиясы және мектеп оқушыларын кәсіпке дайындау дидактикасының теориялық негіздерін; - мектеп оқушыларын еңбекке және кәсіпке дайындаудың политехникалық білім берудің теориясы мен практикасын;- кәсіптік білім берудегі инновациялық технологияларды **білуі қажет**; және қоғамға пайдалы еңбекті ұйымдастырудың, техникалық шығармашылық жұмыстарды, кәсіпке дайындаудың материалдық базасын даярлау негіздерін **игеруі тиіс**.

3. Пән пререквизиттері Кәсіптік педагогика саласын студент жақсы меңгеру үшін жеткілікті деңгейде 1.Мамандыққа кіріспе, 2. Жалпы педагогика 3. Кәсіптік педагогиканың тәрбие жұмысының теория және әдістемесімен таныс болуы керек.

4. Пән постреквизиттері

Кәсіптік педагогика саласынан алған білім жоғары курстардағы 1. Арнайы курс, 2. Кәсіптік педагогикадағы ғылыми зерттеу негіздері курстарында қолданады. Осы пәндерге тереңірек назар аударуыңызды сұраймын.

5. Күнтізбелік-тақырыптық жоспар.

№	Пән тақырыптарының аталуы	апта	Аудиториялық сабақтар		Тапсырма түрі (сипаттамасы)		Барлығы (сағ)
			Дәріс (сағ.)	Пр/сем./зертх / студ саб (сағ.)	СӨӨЖ	СӨЖ	
1	Кәсіби педагогиканың ғылыми-теориялық негіздері.	1-2	2	2	5	5	14
2	Кәсіптік білім берудің мазмұны.	3-4	2	2	5	5	14
3	Кәсіптік оқытудың әдістері мен формалары.	5-6-7	3	2	5	5	15

4	Кәсіптік оқытудың жүйесі мен принциптері.	8-9	2	2	4	4	12
5	Кәсіптік білім берудің инновациялық технологиялары.	10-11	2	2	4	4	12
6	Кәсіптік білім беру оқу орындарында тәрбие жұмысының теориясы мен тәжірибесі.	12-13	2	2	4	4	12
7	Технология және кәсіптік оқыту мұғалімдерін даярлау және қайта даярлау.	14-15	2	1	3	3	9
	Барлығы:		15	15	30	30	90

6. Оқытуға арналған әдебиеттер (10 әдебиеттен артық емес)

Негізгі әдебиеттер:

1. Аутов П.Р. Роль трудового обучения в политехническом образовании школьников.- М., 1985
2. Батышев С.Я. Профессиональная педагогика.- М., 1999
3. Өстемиров К. Кәсіптік педагогика. Алматы, 2006,276 б.
4. Батышев С.Я. Трудовая подготовка школьников.-М.: Педагогика,1981.-192с.
5. Кальней В.А.,Капралова В.С., Поляков В.А. «Основы методики трудового и профессионального обучения ». М., Просвещение, 1987.

Қосымша әдебиеттер:

1. Скаткин М.Н. Методология и методика пед.исследований.- М.:Педагогика, 1986.-212с.
2. Оптимизация педагогического процесса. В вопросах и ответах.-Киев: 1984.-286 с.
3. Лернер И.Я. Дидактические основы методов обучения.-М.: 1981.-240с.
4. Тхоржевский Д.А. Методика трудового обучения и общетехнических дисциплин.-М.: Просвещение,1982.-286с.

7. Бағалау критерийі

№	Жұмыс түрі	Баға (max балл)	Саны	Қорытындысы
1	№1 Рубеждік бақылау	Сабаққа қатысу	10	10
		Дәріс, үйдік жұмыстар және сабаққа қатысу	30	30
		Практикалық сабақтар	30	30
		Студенттердің өзіндік жұмыстары	30	30
2	№1 Рубеждік бақылау	Сабаққа қатысу	10	10
		Дәріс, үйдік жұмыстар және сабаққа қатысу	30	30
		Практикалық сабақтар	30	30
		Студенттердің өзіндік жұмыстары	30	30
			100	100
	Барлығы 1руб*0,3+2руб*0,3+итог.контр.*0,4			

8. Оқытушы талабы.

Бекітілген ережелер бойынша студенттердің үш ғана сабаққа қатыспауына болады. Егер студент үштен артық сабаққа қатыспаса (себепсіз), оқытушы оның оқыту пәніне онан әрі қатыстырылмайтындығын ескерту керек.

Сабаққа кешігіп келу немесе сабақтан ерте кетіп қалу, бір сабаққа қатыспаған болып есептелуі керек. Ұялы телефондардың барлығы өшірілген болуы тиіс.

Бекітілген ережелер бойынша студенттердің үш ғана сабаққа қатыспауына болады. Егер студент үштен артық сабаққа қатыспаса (себепсіз), оқытушы оның оқыту пәніне онан әрі қатыстырылмайтындығын ескерту керек. Сабаққа кешігіп келу немесе сабақтан ерте кетіп қалу, бір сабаққа қатыспаған болып есептелуі керек. Ұялы телефондардың барлығы өшірілген болуы тиіс.

Бағдарлама бойынша пән лекция түрінде өтіледі. Тапсырманы бекіту практикалық сабақтарда жүзеге асады. Студенттерге өзіндік жұмыстарды лектор ұсынады. Орындалған өзіндік жұмыстарды лектор белгіленген уақыттарда қабылдайды. Практикалық жұмыстарды жүргізуші бақылау жұмыстарын қабылдайды.

Өзіндік жұмыстарға тапсырмалар 1-3 және 8-9 апталарда беріледі. Ал ол жұмыстар 7-ші және 15-ші апталардан кешікпей қабылдануы керек. Уақытында тапсырылмаған жұмыстар қабылданбайды.

№	Оқылатын бөлім	Негізгі әдебиет (авторы, аталуы, басылым жылы, оқылатын бөлім бойынша беттері)	Қосымша әдебиет және Интернет көздері	Қажет болған жағдайдағы басқа да ресурстар (программалық қамтамасыздан дыру, презентацияла р, көрнекті құралдар және т.б.)
1.	Кәсіптік педагогиканы ң ғылыми-теориялық негіздері.	1. Батышев С.Я. Профессиональная педагогика.- М., 1999 2. Өстемиров К. Кәсіптік педагогика. Алматы, 2006,276 б.	Тхоржевский Д.А. Методика трудового обучения и общетехнических дисциплин.-М.: Просвещение,1982.- 286с	
2.	Кәсіптік білім берудің мазмұны.	1. Батышев С.Я. Профессиональная педагогика.- М., 1999 2. Өстемиров К. Кәсіптік педагогика. Алматы, 2006,276 б.	Тхоржевский Д.А. Методика трудового обучения и общетехнических дисциплин.-М.: Просвещение,1982.- 286с	
3.	Кәсіптік оқыту формалары мен әдістері.	1. Батышев С.Я. Профессиональная педагогика.- М., 1999 2. Өстемиров К. Кәсіптік педагогика. Алматы, 2006,276 б.	Тхоржевский Д.А. Методика трудового обучения и общетехнических дисциплин.-М.: Просвещение,1982.- 286с	
4.	Кәсіптік оқыту жүйесі мен принциптері (қағидалары)	1. Батышев С.Я. Профессиональная педагогика.- М., 1999 2. Өстемиров К. Кәсіптік педагогика. Алматы, 2006,276 б.	Тхоржевский Д.А. Методика трудового обучения и общетехнических дисциплин.-М.: Просвещение,1982.- 286с	
5.	Кәсіптік білім берудің инновациялы қ технологияла	1. Батышев С.Я. Профессиональная педагогика.- М., 1999 2. Өстемиров К. Кәсіптік педагогика.	Тхоржевский Д.А. Методика трудового обучения и общетехнических дисциплин.-М.:	

	ры.	Алматы, 2006,276 б.	Просвещение,1982.- 286с	
6.	Кәсіптік білім беру оқу орындарында тәрбие жұмысының теориясы мен тәжірибесі	1. Батышев С.Я. Профессиональная педагогика.- М., 1999 2. Өстемиров К. Кәсіптік педагогика. Алматы, 2006,276 б.	Тхоржевский Д.А. Методика трудового обучения и общетехнических дисциплин.-М.: Просвещение,1982.- 286с	
7.	Технология және кәсіптік оқыту мұғалімдерін даярлау және қайта даярлау.	1. Батышев С.Я. Профессиональная педагогика.- М., 1999 2. Өстемиров К. Кәсіптік педагогика. Алматы, 2006,276 б.	Тхоржевский Д.А. Методика трудового обучения и общетехнических дисциплин.-М.: Просвещение,1982.- 286с	

Дайындағандар:

П.ғ.к. Байзакова Е.М.

Каф.меңгерушісі Уалиев Г.У.

**ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ БІЛІМ ЖӘНЕ ҒЫЛЫМ
МИНИСТРЛІГІ**

**АБАЙ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ
ПЕДАГОГИКАЛЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ**

«Бекітемін»

Бірінші проректор

М.Е. Ермаганбетов

« ____ » _____ 2011 ж.

«Келісілді»

Оқу басқармасының бастығы

Б.С.Жумагулов

« ____ » _____ 2011 ж.

Факультет Кеңесінің төрағасы

Бекпатшаев М.Ж.

« ____ » _____ 2011ж.

**Ред 2303 «Кәсіптік педагогика»
050120 «Кәсіптік оқыту» мамандығы үшін
ЖҰМЫС ОҚУ БАҒДАРЛАМАСЫ**

Оқу формасы _____ күндізгі
Факультет _____ физика-математика
Кафедра _____ Механика Қолданбалы физика
Курс _____ 2
Семестр _____ 3
Кредиттер саны _____ 2
Барлық сағат саны _____ 90
Дәріс _____ 15
Практикалық (сем., студиялық) сабақтар _____ 15
Зертханалық сабақтар _____
СӨӨЖ _____ 30
СӨЖ _____ 30
Емтихан _____ 3 семестр

Алматы, 2011

Жұмыс оқу бағдарламасы

- «Кәсіптік оқыту» мамандығы бойынша жоғары кәсіби білім берудің Мемлекеттік жалпыға міндетті стандарты;
- ҚР БҒМ «__» _____ 2007 ж. №__ бұйрығымен бекітілген «Кәсіптік педагогика» пәнінің типтік бағдарламасы
- «__» _____ 2007ж. бекітілген «050120 «Кәсіптік оқыту» мамандығыбойынша жұмыс оқу жоспары негізінде дайындалды.

«Кәсіптік педагогика» пәнінің жұмыс оқу жоспарын п.ғ. к., оқытушы Байзакова Е.М. жазды және *кафедра аты* кафедрасының мәжілісінде талқыланды.

«__» _____ 2011 ж., хаттама № _____

Бағдарламаны жазған п.ғ. к., оқытушы Байзакова Е.М. _____
Кафедра меңгерушісі академик Уалиев Г.У. _____

Жұмыс оқу бағдарламасы физика-математика факультетінің Кеңесімен ұсынылды
«__» _____ 2011 ж., хаттама № _____

1. Пәннің мақсаты мен міндеті

Пәнді оқытудың мақсаты : болашақ еңбек технологиясы және кәсіпке баулу мұғалімдерін оқушыларды еңбек пен кәсіпке дайындау болып және оқыту мен тәрбиелеуді тиімді ұйымдастыруға қажетті теория негіздерімен және практикалық ептіліктермен қаруландыру болып табылады.

«Кәсіптік педагогика» пәнінің негізгі **міндеттері**:

«Кәсіптік педагогика» пәнін оқыту нәтижесінде студент: **білуі керек** еңбек технологиясы және мектеп оқушыларын кәсіпке дайындау дидактикасының теориялық негіздерін; - мектеп оқушыларын еңбекке және кәсіпке дайындаудың политехникалық білім берудің теориясы мен практикасын; - кәсіптік білім берудегі инновациялық технологияларды; және қоғамға пайдалы еңбекті ұйымдастырудың, техникалық шығармашылық жұмыстарды, кәсіпке дайындаудың материалдық базасын даярлау негіздерін **менгеруі керек**.

ПРЕРЕКВИЗИТТЕР ТІЗІМІ

№	Пән атаулары, олардың бөлімдері (тақырыптар)
1	Мамандыққа кіріспе
2	Жалпы педагогика
3	Этнопедагогика

ПОСТРЕКВИЗИТТЕР ТІЗІМІ

№	Пән атаулары
1	Педагогика тарихы
2	Кәсіптік педагогикадағы ғылыми зерттеудің негіздері

2. Пән мазмұны 2.1. Дәрістік курс

Тақырып №	Тақырып, дәрістер аттары	Тақырып мазмұны	Барлығы (сағ)	Семестр аптасы
1 тақырып	Кәсіптік педагогиканың ғылыми-теориялық негіздері.	1. Кәсіптік педагогиканың философиялық-әдіснамалық негіздері. 2. Кәсіптік педагогиканың зерттеу әдістері және ғылыми зерттеуді басқару. Кәсіптік педагогика жүйесінің негізгі тенденцияларының дамуы. 3. Кәсіптік педагогика – оқу пәні және педагогика ғылымының саласы. Шет елдердегі кәсіптік білім беру.	2	1-2
2 тақырып	Кәсіптік білім берудің мазмұны.	1. Кәсіптік білім беру мемлекеттік стандарты. Кәсіптік оқыту бағдарламасы құрылымының ғылыми негіздері. 2. Кәсіптік оқыту мазмұнының іріктеудегі жалпы тәсілдер. 3. ҚР бастауын және орта кәсіптік білім бері жүйесіне жалпы мәлімет, және құрылымы. ҚР жоғары мектебі, жоғарғы	2	3-4

		білімнен кейінгі кәсіптік білім беру. 4. Оқыту мазмұнын макро және микро деңгейде құрылымдау.		
3 тақырып	Кәсіптік оқыту формалары мен әдістері.	1. Кәсіптік оқыту әдістері мен формалары және жалпы түсінік. 1а) Теориялық оқыту әдістері; 1б) Өндірістік оқыту әдістері. 2. Оқыту әдістері мен формаларының оптимизациялануы. Сабақ-оқу үрдісін ұйымдастырудың негізгі түрі, дидактикалық талаптар. Сабақтың түрлері, дидактикалық құрылымы. 3. Оқушылардың білім, біліктілік және дағдыларын бақылау.	3	5-6-7
4 тақырып	Кәсіптік оқыту жүйесі мен принциптері (қағидалары)	1. Пед.процестің мәні, құрылымы және оны жобалау. 2. Оқыту принциптерінің құрамы, өзара байланысы және оқу-тәрбие процесінде қолдану ерекшеліктері. 3. Кәсіби оқыту жүйесінің элементтері және түсінік.	2	8-9
5 тақырып	Кәсіптік білім берудің инновациялық технологиялары.	1. Пед.технологияны жобалау әдіснамасы. (Аксиоматикалық ықпал жасау). Оқыту технологияны ұйымдастыру кезіндегі инновациялық ықпал. 2. Пед.технологияның классификациясы және оларды жобалау. 3. Кәзіргі информациялық және коммуникациялық оқыту технологиялары. Оқыту процесінің компьютеризациялануы. 4. Кәсіптік білім берудің модульдық технологиясы.	2	11-10
6 тақырып	Кәсіптік білім беру оқу орындарында тәрбие жұмысының теориясы мен тәжірибесі	1. Гумандық тәрбиелеу принципімен әдістері. (Тәрбие заңдылықтары мен қағидалары). 2. Тәрбиенің жеке тұлғаға бағытталуы. 3. Кәсіптік оқыту орнында тәрбие процесін ұйымдастыру ерекшеліктері. Кәсіби бағдар берудің түрлері.	2	12-13
7 тақырып	Технология және кәсіптік оқыту мұғалімдерін даярлау және қайта даярлау.	1. Кәсіптік оқыту мұғаліміне (оқытушы) арнайы және әдістемелік даярлау кезінде қойылатын талаптар. Кәзіргі оқыту-тәрбиелеу процесінде мұғалімнің хұқы мен міндеттері. 2. Кәсіптік оқыту мұғалімдерінің біліктілігін жоғарлату және даярлау. Жүргізілетін әдістемелік жұмыстар жүйесі.	2	14-15
			15	

2.2. Семинарлық, практикалық сабақтар

Тақырып №	Сабақ тақырыбының аттары	Тақырып мазмұны	Барлығы (сағ)	
1 тақырып	Кәсіби мектептерге арналған білім беру мазмұнын қалыптастыру қағидалары.	-Педагогикалық жүйе мен оның шарттары.	2	1-2
2 тақырып	Оқушылардың іскерліктерін, дағдыларын бақылауға арналған кәсіби педагогикадағы зерттеу әдістері.	-Зерттеу әдістерінің түрлері және оларға сипаттама.	2	3-4
3 тақырып	Кәсіпке баулуға арналған оқыту бағдарламасын түзудің ғылыми теориялық негіздері.	-Бағдарлама түрлері, сабақтың түрлері және олардың ғылыми теориялық негіздері. Сабаққа қойылатын талаптары.	1	5
4 тақырып	Кәсіпке оқытудың қағидалары мен жүйелері.	-Қағида түрлері және жүйесі.	1	6
5 тақырып	Кәсіптегі заманғы педагогикалық оқыту технологиялары және олардың сипаттамасы.	-Педагогикалық оқыту технологиялары және олардың сипаттамасы	1	7
6 тақырып	Кәсіби мектептерде оқу-тәрбие үрдісін ұйымдастырудың инновациялық тәсілдері.	-Оқу-тәрбие үрдісін ұйымдастырудың инновациялық тәсілдері түрлері.	2	8-9
7 тақырып	Кәсіптік білім беру аймағындағы педагогикалық менеджмент.	-Педагогикалық менеджментке түсінік және толық сипаттама.	2	10-11
8 тақырып	Кәсіби мектептерде тәрбие жұмыстарын ұйымдастыруға қойылатын инновациялық талаптар.	-Тәрбие жұмыстарын ұйымдастыруға қойылатын инновациялық талаптарға сипаттама.	2	12-13
9 тақырып	Кәсіби мектептерде тәрбие жұмыстарын ұйымдастыруға қойылатын инновациялық талаптар.	-Тәрбие жұмыстарын ұйымдастыруға қойылатын инновациялық талаптарға сипаттама.	2	14-15
			15	

2.3. Студенттердің оқытушы жетекшілігімен жасайтын өзіндік жұмыстары

№№ п.п.	СОӨЖ тақырыптардың аттары және тапсырмаларының мазмұны	Жүргізу түрі	Сағат саны	Семестр аптасы
1 тақырып	Кәсіптік педагогиканың философиялық-методологиялық	Ауызша жауап, тестілеу	5	1-3

	негіздері.			
2 тақырып	Кәсіптік білім берудің мазмұны.	Ауызша жауап, тестілеу	5	4-6
3 тақырып	Кәсіптік оқыту формалары мен әдістері.	Ауызша жауап, тестілеу	5	7-9
4 тақырып	Кәсіптік оқыту жүйесі мен принциптері.	Ауызша жауап, тестілеу	4	10-11
5 тақырып	Кәсіптік білім берудің инновациялық технологиялары.	Ауызша жауап, тестілеу	4	12-13
6 тақырып	Кәсіптік білім берудегі педагогикалық менеджмент	Ауызша жауап, тестілеу	4	14
7 тақырып	Кәсіптік білім беру оқу орындарында тәрбие жұмысының теориясы мен тәжірибесі.	Ауызша жауап, тестілеу	3	15
			30	

2.4. Студенттердің өзіндік жұмысы

№№ п.п.	СӨЖ тақырыптардың аттары және тапсырмаларының мазмұны	Бақылау формасы	Сағат саны	Семестр аптасы
1 тақырып	Кәсіптік педагогиканың философиялық-методологиялық негіздері.	Ауызша жауап, тестілеу	5	1-3
2 тақырып	Кәсіптік білім берудің мазмұны.	Ауызша жауап, тестілеу	5	4-6
3 тақырып	Кәсіптік оқыту формалары мен әдістері.	Ауызша жауап, тестілеу	5	7-9
4 тақырып	Кәсіптік оқыту жүйесі мен принциптері.	Ауызша жауап, тестілеу	4	10-11
5 тақырып	Кәсіптік білім берудің инновациялық технологиялары.	Ауызша жауап, тестілеу	4	12-13
6 тақырып	Кәсіптік білім берудегі педагогикалық менеджмент	Ауызша жауап, тестілеу	4	14
7 тақырып	Кәсіптік білім беру оқу орындарында тәрбие жұмысының теориясы мен тәжірибесі.	Ауызша жауап, тестілеу	3	15
			30	

3. ПӘН БОЙЫНША ОҚУ-ӘДІСТЕМЕЛІК МАТЕРИАЛДАР

3.1. Ұсынылатын әдебиеттер тізімі

Негізгі әдебиеттер

1. Аутов П.Р. Роль трудового обучения в политехническом образовании школьников.-М., 1985
 2. Батышев С.Я. Профессиональная педагогика.- М., 1999
 3. Өстемиров К. Кәсіптік педагогика. Алматы, 2006, 276 б.
 4. Батышев С.Я. Трудовая подготовка школьников.-М.: Педагогика, 1981.-192с.
- Ф ҚазҰПУ 0703-10-09 Пәннің оқу-әдістемелік кешені. Екінші басылым Бет 14 Барлығы 55

5. Кальней В.А., Капралова В.С., Поляков В.А. «Основы методики трудового и профессионального обучения». М., Просвещение, 1987.

Қосымша әдебиеттер

1. Скаткин М.Н. Методология и методика пед.исследований.- М.:Педагогика, 1986.-212с.
2. Оптимизация педагогического процесса. В вопросах и ответах.-Киев: 1984.-286 с.
3. Лернер И.Я. Дидактические основы методов обучения.-М.: 1981.-240с.
4. Тхоржевский Д.А. Методика трудового обучения и общетехнических дисциплин.-М.: Просвещение,1982.-286с.

Анықтамалық әдебиеттер

1. Педагогикалық сөздік М., 1996, 1-2 т.
2. Педагогикалық энциклопедия. М., 1996.

Нормативті әдебиеттер

- 1.«Білім туралы» Мемлекеттік бағдарлама. Алматы, 2000.
2. Қазақстан Республикасының Конституциясы. Алматы, 2000.
3. Қазақстан Республикасының «Білім туралы»заңы. Алматы. 2000

3.2. Емтиханға дайындалуға арналған сұрақтар (30-дан кем емес)

1. Кәсіптік педагогиканың философиялық-әдіснамалық негіздері.
2. Кәсіптік педагогиканың зерттеу әдістері және ғылыми зерттеуді басқару.
3. Кәсіптік педагогика жүйесінің негізгі тенденцияларының дамуы.
4. Кәсіптік педагогика – оқу пәні және педагогика ғылымының саласы.
5. Шет елдердегі кәсіптік білім беру.
6. Кәсіптік білім беру мемлекеттік стандарты. Кәсіптік оқыту бағдарламасы құрылымының ғылыми негіздері.
7. Кәсіптік оқыту мазмұнының іріктеудегі жалпы тәсілдер.
8. ҚР бастауын және орта кәсіптік білім бері жүйесіне жалпы мәлімет, және құрылымы.
9. ҚР жоғары мектебі, жоғарғы білімнен кейінгі кәсіптік білім беру.
10. Оқыту мазмұнын макро және микро деңгейде құрылымдау.
11. Кәсіптік оқыту әдістері және жалпы түсінік.
12. Кәсіптік оқыту формалары мен құралдары және жалпы түсінік
13. Теориялық және өндірістік оқыту әдістері.
14. Сабақ-оқу үрдісін ұйымдастырудың негізгі түрі, дидактикалық талаптар.
15. Сабақтың түрлері, дидактикалық құрылымы.
16. Оқушылардың білім, біліктілік және дағдыларын бақылау.
17. Пед. процестің мәні, құрылымы және оны жобалау.
18. Оқыту принциптерінің құрамы, өзара байланысы және оқу-тәрбие процесінде қолдану ерекшеліктері.
19. Кәсіби оқыту жүйесінің элементтері және түсінік.
20. Пед. технологияны жобалау әдіснамасы. (Аксиоматикалық ықпал жасау).
21. Оқыту технологияны ұйымдастыру кезіндегі инновациялық ықпал.
22. Пед. технологияның классификациясы және оларды жобалау.
23. Кәзіргі информациялық және коммуникациялық оқыту технологиялары.
24. Оқыту процесінің компьютеризациялануы.
25. Кәсіптік білім берудің модульдық технологиясы.
26. Гумандық тәрбиелеу принципімен әдістері. (Тәрбие заңдылықтары мен қағидалары). Тәрбиенің жеке тұлғаға бағытталуы.
27. Зерттеу әдістерінің түрлері және оларға сипаттама.
28. Кәсіптік оқыту орнында тәрбие процесін ұйымдастыру ерекшеліктері.
29. Кәсіби бағдар берудің түрлері.
30. Кәсіптік оқыту мұғаліміне (оқытушы) арнайы және әдістемелік даярлау кезінде қойылатын талаптар.
31. Кәзіргі оқыту-тәрбиелеу процесінде мұғалімнің хұқы мен міндеттері.
32. Кәсіптік оқыту мұғалімдерінің біліктілігін жоғарлату және даярлау.
33. Жүргізілетін әдістемелік жұмыстар жүйесі.
35. Кәсіптік білім беру аймағындағы педагогикалық менеджмент.

Дәрістер тезистері

№1-2 Тақырып : Кәсіптік педагогиканың ғылыми-теориялық негіздері.

- Жоспар : 1. Кәсіптік педагогиканың философиялық-методологиялық негіздері және педагогика ғылымының тарауы.
2. Кәсіптік педагогикадағы зерттеу әдістері. Кәсіптік педагогика жүйесінің негізгі тенденцияларының дамуы.
3. Кәсіптік педагогиканың негізгі категориялары.

Кәсіптік педагогика - жалпы педагогиканың тармағы ретінде, жаңадан өркендеп, дамып келе жатқан жас ғылым.

Педагогика деген ұғымның мағанасы (грек сөзінен) «пайдос» бала және «аго» жетелеу ұғымын білдіреді (орыс тілінде – «детоводитель»).

Кәсіптік педагогика немесе **кәсіби білім беру педагогикасы** деп, адам баласының жасын, білім деңгейін, оның еңбегі мен кәсіптік іс-әрекетінің сипатын ескермей-ақ, оның кәсіби даярлығын жетілдіруге қажет теориялық, практикалық білім жүйесі десе болады. Кәзіргі ғылымның дамуы оны дифференциациялау және интеграциялау үрдісімен сипатталады.

Ғылымның дифференциациялануы дегеніміз - ол кейбір ғылым салаларының өзі жеке ғылым ретінде танылуы.

Интеграциялану дегеніміз – ғылымның тоғысында, зерттеудің ортақ ғылыми әдіс-тәсілдері саралана түсуін атайды.

Соңғы кезде ғылымның дифференциациялануы арқылы **педагогиканың мына салалары пайда болды :**

1. Мектепке алды педагогикасы ;
2. Жас өспірімдер педагогикасы ;
3. Жалпы білім беретін мектеп педагогикасы ;
4. Кәсіптік педагогика ;
5. Мектептану (білім және оқу-тәрбие мәселелерін басқару); т.б.

Осыған орай **кәсіптік педагогиканың да өз салалары қалыптаса бастады :**

1. Бастауыш кәсіптік білім беру педагогикасы (КМ,КЛ – дегі тәрбие мен оқыту мәселелерімен шұғылданады);
2. Орта кәсіптік білім беру педагогикасы (Кәс.колледждердегі тәрбие мен оқыту мәселелерін анықтайды);
3. Жоғары білім педагогикасы (институт, университет, академияларда тәрбилеу және оқыту ісімен айналысады).

Жалпы педагогика аясында кәсіптік педагогика іргелі ғылым ретінде мына салаларды да қамтиды :

1. жалпы және педагогикалық психология ;
2. инженерлік психология ;
3. еңбек психологиясы ;
4. еңбек физиологиясы ;
5. акмеология (кәсіптік шеберліктің шыңына жету туралы ғылым);

Кәсіптік педагогика – жеке тұлғаға кәсіп пен кәсіптік біліктілікті қалыптастырудың заңдылықтарын зерттейтін, әлеуметтік сұранысты қанағаттандыратын ғылымның негізгі саласының бірі.

Кәсіптік педагогикадағы зерттеу әдістері.

Зерттеу әдістері 2 топқа бөлінеді:

- Теориялық; және
- Эмпирикалық;

Теориялық зерттеу әдістері жатады: талдау, синтездеу, моделдеу, конкретизация, абстрагирование.

Эмпирикалық зерттеу әдістеріне өз алдына бөлінеді –

Жекеленген (немесе арнайы), және жалпы әдістерге.

Кәсіптік педагогика жүйесінің негізгі тенденцияларының дамуы.

1. Үздіксіз білім беру;
2. Интегративтік білім беру;
3. Білім беру жүйесін стандартизациялау;
4. Білім берудегі демократизация және плюрализация;

Кәсіптік педагогиканың негізгі категориялары.

1. Кәсіптік білім беру ;
2. Кәсіптік оқыту ;
3. Кәсіптік тәрбие;

Негізгі категорияларды анықтайық :

Кәсіптік білім – бұл белгілі бір жүйеде кәсіп бойынша алынған білім, білік және дағды жиынтығы және оны тиісті кәсіптік ортада пайдалана білудің ережелері мен нормалар тәртібі ;

Кәсіптік оқыту – бұл оқушы мен инженер-педагогтың кәсіп бойынша ғылыми-техникалық ілімді игері мен кәсіптік білік, дағды қалыптастыруда бірлескен іс-әрекеті.

Кәсіптік тәрбие – оқушы мен инженер-педагогтың белгілі бір кәсіптік ортада жеке тұлғаның өзін-өзі алып жүру ережелері мен нормаларының жиынтығын қамтитын әлеуметтік құбылыс.

Және кәсіптік педагогиканың негізгі ұғымдарына жататындар:

1. Кәсіп (профессия);
2. Мамандық (специальность);
- а) мамандану (специализация);
3. Біліктілік (квалификация);
4. Біліктілік сипаттамасы (Квалификац. характеристика)
5. Құзыр (компетентность);
6. Құзыреттілік (компетенция); болып табылады.

Енді осыларға жеке анықтама берейік:

Кәсіп – қоғамдық еңбек бөлісінде жалпы адамзаттық мораль нормаларымен келісілген еңбек түрі және адамзат үшін материалды игіліктер бастамасы.

Мамандық – белгілі бір әсіп саласы бойынша шағын ауқымды еңбек түрін қамтиды. Кейбір кәсіп саласының қызметіне орай мамандандыру процесі жүргізіледі.

1. Мысалы : кәсіп- дәрігер ;

мамандық - хирург;

мамандануы – нейрохирургия;

2. Мысалы : кәсіп – мұғалім ;

мамандық – информатика ;

мамандануы – информатика менеджер ;

Сөйтіп, мамандық кәсіп қызметіне қарағанда ұғымы тар ;

Ал мамандану – мамандыққа қарағанда әлдеқайда тар ұғым.

Біліктілік (квалификация) – бұл белгілі бір кәсіптік қызмет саласын атқаруға тиісті дайындық деңгейі бар адам.

Яғни, **біліктілік дегеніміз** - кәсіпті тиісті дәрежеде игеру дағдысы.

Академик В.С.Леднев кәсіптік даярлықтық біліктілік деңгейін мына төмендегідей етіп көрсетеді :

- 0 –дік деңгейі – біліктілігі жоқ жұмысшылар ;
- 1 деңгей – жұмысшы мамандар ;
- 2 деңгей – орта дәрежелі мамандар (техниктер);
- 3 деңгей – жоғары дәрежелі мамандар (инженерлер, дәрігерлер, мұғалімдер);
- 4 деңгей – ғылыми дәрежелі мамандар (ғылым саласы бойынша кандидаттар мен докторлар).

Жұмысшы мамандығының кәсіптік біліктілігі тиісті разрядтары арқылы белгіленеді. 2-3 деңгейдегі мамандар біліктілігін санат (разряд) класқа бөлу орнынын анықтайды. Мысалы :

- 1-ші санатты мұғалім ; (учитель 1 категории)
- жоғары санатты дәрігер ; (врач высшей категории)
- 3-ші санатты заңгер (юрист 3 категории) т.б.

Белгілі бір кәсіп, не мамандық саласы бойынша дайындық деңгейі **кәсіптік біліктілік сипаты** (квалификационная характеристика) арқылы айқындалады.

Біліктілік сипаттамасы – тиісті кәсіп саласы бойынша мамандардың білім, білік және дағдысын белгілейтін мемлекеттік құжат. Жұмысшылардың кәсіптік біліктілігі 2 нәрсе арқылы сипатталады.

- «Білуі тиіс» нәрселер;
- «Істей алатын» нәрселер;

Мұның барлығы бірыңғай тарифты –біліктілік анықтамасында белгіленіп, жинақталған.

Құзыр (компетенция) – белгілі бір кәсіптік таным саласы бойынша шешім шығаруға лауазымдық құқы бар маман.

Құзыреттілік (компетентность) – тиісті кәсіп саласы бойынша білім, білік, және дағдысы жоғары деңгейде қалыптасқан, оны саналы атқара алатын маманның қабілеттілігі.

№3-4 Тақырып : Кәсіптік білім беру мазмұны.

Жоспар : 1. Кәсіптік білім беру мемлекеттік стандарты. Кәсіптік оқыту бағдарламаларының ғылыми негіздері.

2. Кәсіптік оқыту мазмұның құру принциптері.

3. ҚР-ның білім беру жүйесін сипаттайтын нормативтік құжаттар.

4. Бастауыш, орта кәсіптік білім беру жүйесінің құрылымы және оның сипаттамасы. ҚР-ның жоғарғы мектебі – оның оқыту жүйесі.

5. Оқыту мазмұнын макро және микро деңгейде құрылымдау.

Кәсіптік білім беру жүйесінің тәжірибесіне Мемлекеттік стандартты **енгізу мақсаты** – ол оның құқылы, әдістемелік негізінде қайта интеграциялануы.

Кәсіптік білім стандартының академик С.Я.Батышев - стадиялық оқыту теориясы және жұмысшы мамандарды топтастыру теориясы негізінде құрған.

Кәсіптік білім мазмұнының принциптері:

- Оқу бағдарламаларында ғылым, техника, озық технология өндіріс салаларына лайық болуы.
- Политехникалық принциптің орын алуы (ол жалпы ғылыми және кәсіби-политехникалық ұғымдардың пайдалануы).
- Жалпы, политехникалық, және кәсіптік білімнің өзара байланысы мен бірлігі.
- Оқу бағдарламаларына өндірістегі өзық тәжірибені енгізу.

Ф ҚазҰПУ 0703-10-09 Пәннің оқу-әдістемелік кешені. Екінші басылым Бет 19 Барлығы 55

- Училище бітірген жұмысшының өндірістік біліктілігін жоғарлатуына бейімделу.
- Оқу бағдарламаларына тәрбие мәселелерін еңгізу.
- Оқу бағдарламаларында **Федералды компоненттің** болуы – ол **негізгі және региондық (арнайы)** болуы.

Білім мазмұны – бұл тиісті орнында жүйеге келтірілген білім, білік және дағдыларды игеру барысы және нәтижесі, оқушыны өмірге және еңбекке дайындаудың негізгі шарты. 1992 жылы 18 қаңтарда қабылданған ҚР-ның «Білім туралы» заңының 4-бабанда «Мемлекеттік білім стандарттары» деген түсінік еңгізіледі. Осы Заң негізінде «ҚР-ның мемлекеттік білім беру стандарттарын әзірлеу және бекіту ережелері» атты № 2477 Қаулы қабылданады.

1999 жылы жаңа «Білім туралы» Заң қабылданған соң, (ҚР-ның денсаулық, білім және спорт министрлігі) «Бастауыш және орта кәсіптік білім берудің мемлекеттік стандартын бекіту» туралы № 345 бұйрық шығарды.

Білім беру стандарты келесі мәселелерді қамтиды:

- Кәсіби біліктілік талаптарын;
- Білім мазмұнын;
- Оқу жүктемесінің көлемі мен дайындық деңгейін;
- Білім сапасын бағалаудың әдістемелік құралдарын;

Мемлекеттік білім стандартының басты құжатының бірі – ол типтік оқу бағдарламасы болып табылады. Оқу орындары типтік бағдарлама негізінде, қажет болған жағдайда, жұмыс бағдарламаларын жасайды.

Қазақстан Республикасы бастауыш және орта кәсіптік білім беру жүйелерінің құрылымы мен жалпы сипаттамасы.

Кәсіптік білім беру жүйесі – бұл кәсіби және жоғарғы білім беру мекемелері, оның ғылыми, және ғылыми-әдістемелік органдары және олардың басқару жүйесінің құрылымы мыналар болып табылады:

1. Бастауыш кәсіптік білім;
2. Орта кәсіптік білім;
3. Жоғары кәсіптік білім;
4. Жоғары білімнен кейінгі кәсіптік білім;
5. Қосымша кәсіптік білім;

Қазақстан Республикасында «Білім беру туралы» заңының № 22 бабына сәйкес мынадай білім беру деңгейлері жүзеге асырылады:

1. мектепке дейінгі оқыту және тәрбие;
2. орта білім;
3. жоғары кәсіптік білім;
4. жоғары білімнен кейінгі кәсіптік білім;

Бастауыш кәсіптік білім беру – кәсіптік мектеп, лицейлерде жалпы 9-ші сынып білімімен кәсіби мамандықты меңгеріп шығады.

Кәсіптік мектепте оқыту мерзімі – 2-3 жыл ;

Кәсіптік лицейде – 3 жыл; кейбір күрделі технологияларды үйрену – 4 жыл мерзімді талап етеді.

Орта кәсіптік білім -кәсіптік колледждер мен , училишелерде оқу мерзімі 3-4 жыл. Жалпы орта білімі, не бастауыш кәсіптік білімі бар азаматтар өз кәсіп салалары бойынша қысқа мерзім ішінде , жеделдетілген бағдарламалар арқылы алуға болады. Колледждер мен училишелер тиісті лицензиясына сәйкес бастауыш және орта кәсіптік білім береді.

Қазақстан Республикасы президентінің 11 қазан 2001 жылғы № 1459 жарлығымен бекітілген «Қазақстан Республикасында 2005-20101 жылдарға арналған білімді

дамытудың мемлекеттік бағдарламасына» сәйкес бастауыш кәсіптік білім мен, орта кәсіптік білім берудің бір бөлігі техникалық және ауыл шаруашылық мамандықтары бойынша, еңбек нарығы сұранып отырған жаңа технологиялық талаптар негізінде, жоғары сапалы мамандар даярлай бастау.

Қазақстан Республикасында мына оқу орындары жоғары білімді жүзеге асырады:

- университеттер, институттар, академиялар, және оларға теңестірілген (консерваториялар, жоғарғы мектеп, жоғарғы училищелер).

Қазақстан Республикасында жоғарғы кәсіби білім берудің мына құрылымдары берілген:

- жоғарғы базалық білім (бакалавриат), оқу мерзімі 4 жыл, оны бітіргенде «бакалавр» академиялық дәрежесі беріледі.
- Жоғарғы ғылыми-педагогикалық білім алғысы келгендер үшін оқу мерзімі әртүрлі болуы мүмкін:

(жоғарғы базалық білім негізінде 2 жыл;)

(арнайы жоғары білім бойынша 1 жыл;) Оларға «Магистр» академиялық дәрежесі беріледі.

Жоғарғы медициналық білім берудің кейбір мамандықтары бойынша, оқу мерзімі 7 жыл, оқу жылы интернатура мен аяқталады. Интернатурадан өтпеген клиникалық практикаға жіберілмейді.

Жоғарғы білімнен кейінгі кәсіптік білім беру.

Жоғарғы білімнен кейінгі кәсіптік білім үздіксіз білім беру жүйесінің жоғарғы сатысы болып табылады.

Жоғарғы білімнен кейінгі кәсіптік білім алу үшін арнайы білікті мамандығы мен академиялық «Магистр» дәрежесі болуы керек.

Кейбір ғылыми-педагогикалық кадрларды дайындау :

- клиникалық ординатурада;
- аспирантурада;
- адъюнктурада;
- жоғары оқу орынының докторантурасында;
- ғылыми-зерттеу мекемелерінде;
- ғылым кандидаттарын;
- аға ғылыми қызметкер;
- ізденуші (ретінде жұмысқа алынады.

Аспирантура мен адъюнктура – күндізгі бөлімі- оқу мерзімі 3 жылға дейін;

Сырттан оқыту бөлімі үшін – 4 жыл;

«Магистр» дәрежесі барлар үшін 2-3 жыл;

Докторантура мерзімі – 3 жыл;

Докторлық диссертация қорғау мерзімі 2 жыл.

Кәсіби шеберлікті жетілдірудің акмеологиялық негіздері.

Маманның кәсіби біліктілігін жетілдірудің мынадай 5 сатысы бар (Э.Ф.Зеер пікірі бойынша):

1. **Оптация** –адамның психофизиологиялық ерекшеліктеріне қарай кәсіп таңдауын қалыптастыру.
2. **Кәсіптік білім беру** – жеке тұлғаның кәсіби білім, білік және дағдыларын типтік үлгідегі әлеуметтік және кәсіби мәні бар қасиеттеріне қарай бағыттау арқылы жетілдіру.
3. **Кәсіби бейімделу** – өз бетінше кәсіби бағдар айқындауда игеруі тиіс әлеуметтік жаңа бағыт, яғни кәсіби қызмет дағдыларын үйренуге өз бетінше тәжірибе жинақтау.

4. **Кәсібилену** – кәсіби ұстанымды қалыптастыру, маңызды кәсіби қасиеттер мен дағдыларды ұштастырыра білу, кәсіби қызметті жоғары біліктілікпен атқара білу.
5. **Кәсіби шеберлік** – жеке тұлғаның кәсіби қызметін жоғары шеберлік деңгейне жеткізіп, шағармашылықпен жұмыс істей алу қабілетімен ұштастыру. Авторлық қызмет жүйесіне ену.

Профессиограмма – белгілі бір кәсіп жан-жақты сипаттама бере келе, оның адамға қоятын талаптарын, ол қызметті атқару үшін қажетті жеке тұлғалық, моралдық қасиеттер сапасын, ойлау қабілетінің ерекшеліктерін сол арқылы білім, білік және дағдылық әрекеттерді іске қосатын жүйе болып табылады. (сойтіп, кәсіптік мектеп бітірушілерінің дайындығы тек білім, білік және дағдылық қасиеттерден басқа да анықтайтын объективті қажеттіліктер бар екендігі белгілі болды).

Макродеңгейде оқытудың құрылымдық мазмұны.

Макродеңгейде алынған оқытудың мазмұнының құрылымы блокты –модульді ,құрылымның негізінде пайда болды.Блокты-модульді үйлесім (негізгі құрылымдық элементтер атауы бойынша) оқыту мазмұны нақты тасушыны ерекшелеп көрсетуге мүмкіндік береді, соның негізінде кәсіптік білім берудің жүйесі нақтыланады.Өзгермелі әлеуметтік-экономикалық шарттарға бейімделуге икемділігі.Блокты-модульді үйлесімділік оқыту мазмұнының құрылымын қолдануды болжайды,талдау нәтижелері жінә кәсіптік оқытудың мазмұны ның зерттемесі әр қарастырылған жоғарғы жікте топтастырылады және мағыналы түрде қалыптасады,және функционалды аяқталған құрылымдық элементтердің мазмұны блоктар және модульдер оқытудың бірнеше мақсаттар немесе бір ақиқатты анықтайды.Оқыту мазмұнын талдау нақты бағытта бастапқы білім беру кәсібінен басталады,үздіксіз кәсіптік білім беру базалық сапа жүйесінде қарастырылады.Бірінші суретте оқыту мазмұны блоктар жіктеу бойынша қалыптасады.Кеңейтілген кәсіп бойынша(мысалы ,үш мамандық)т салалық және салааралық кәсіп.

№5-6-7Тақырып: Кәсіптік оқыту формалары мен әдістері.

Жоспар: 1. Кәсіптік оқыту әдістері мен формалары және жалпы түсінік.

- 1а) Теориялық оқыту әдістері; 1б) Өндірістік оқыту әдістері.
2. Оқыту әдістері мен формаларының оптимизациялануы.
- 2а) Сабақ-оқу үрдісін ұйымдастырудыңнегізгі түрі, дидактикалық талаптар.
- 2б) Сабақтың түрлері, дидактикалық құрылымы.
3. Оқушылардың білім, біліктілік және дағдыларын бақылау.

Оқыту (дидактика) педагогика ғылымының саласы. Didaktikos – бұл ежелгі грек сөзі – үйретуші, мұғалім деген ұғымды білдіреді.

Оқыту процесі – бұл мұғаліммен оқушылардың мақсатқа бағытталған өзара әрекеттесуінің барысында шәкірттергі білім бері міндеттерін шешу болып табылады.

Оқыту процесінің жалпы мәселелері, олар:

1. оқытудың мақсаты- не үшін оқыту;
2. оқытудың мазмұны- нені оқыту керек;
3. оқыту процесін қалай ұйымдастыру – ол оқыту процесінің формалары;
4. оқыту процесінде нені қолдану- ол оқыту құралдары;

Аталған мәселелердің ролін, функциясын төмендетпей, сонымен қатар, ен негізгісі – ол оқыту әдістері, яғни қалай оқыту керек деп түсінеміз.

Ф ҚазҰПУ 0703-10-09 Пәннің оқу-әдістемелік кешені. Екінші басылым Бет **22** Барлығы **55**

Оқыту әдісі деп педагогикада оқытушы, немесе (оқыту шебері) мен оқушының өзара байланысқан іс-әрекет тәсілдері, білім, білік, дағдыны игеруге және оқу-тәрбие міндеттерін шешуге бағытталған процесс деп сипатталады.

Оқыту әдістері 3 үлкен топқа, және оның ішінде шағын топтарға, жеке әдістерге бөлінеді. Яғни оны сұлба ретінде көрсетейік:

Оқу-танымды, оқу-өндірістік іс-әрекетін ұйымдастыру және іске асыру әдістері:	Оқу-танымдық іс-әрекетінің ыңталандыру әдістері:	Іс-әрекетінің тиімділігін бақылау және өзін-өзі бақылау:
Сөздік әдістер : - әңгіме; - әңгімелеу; - лекция; Көрнекілік әдістері: - иллюстрация; - демонстрация; Практикалық әдістер: - жазба жаттығулар; - өндіріс және шебеханадағы жұмыстар; - индуктивті және дедуктивті әдістер арқылы оқытушы (өндіріс шебері) жетекшілігі меніске асырылуы немесе өз бетінше репродуктивті жұмыс жасау;	-Оқу танымдық іс-әрекетінің ыңталандыру әдістері; және -оқу-өндірістік ықыласын қалыптастыру әдістері; -оқудағы жауапкершілік және міндетті ыңталандыру әдістері;	-ауызша бақылау әдістері; -жазбаша бақылау әдістері; -практикалық бақылау әдістері; -оқушылардың б/б/дағды деңгейлерін тестілеу;

«Оқыту әдістері» ұғымы көпжақты. *Оқыту әдістерінің бір неше топқа жіктелуі, оның бір біріне қарсы қойып салыстыру емес, және бірінің ролін, қажеттілігін төмендету емес.*

Оқыту әдістері әр қашанда бір бірімен үйлесе отырып, оқытушы мен оқушының қарым қатынасын сипаттайды. Яғни, бір оқыту әдісін ерекше атап қолдану, ол оның сол кездегі дидактикалық міндетті шешудегі орны ерекше деп білеміз.

Сонымен қатар, әр оқыту әдісі басқада әдістермен бірігіп қолданылады. Мысалы: **репродуктивті, проблемалы ішінара іздену** әдістері – сөз, көрнекілік, практикалық әдістер арқылы жүзеге асырылады.

Оқыту әдісі ол - оқыту процесін жүргізудегі негізгі тәсілі және құралы болып табылса, онда оқыту әдістері, бір жағынан – оқытушының іс-әрекеті (білім беру, оқыту); екінші жағынан – ол оқушының іс-әрекеті – оқу болып саналады.

Оқыту әдістері ----- Оқыту процесі-----Тәсілі, құралы

**1.Оқытушы
Оқыту (б.б)**

**2.оқушы
оқу**

Оқыту процесін ұйымдастыру барысында оқушы және оқушылар ұжымы бір жағынан - оқыту объектісі, бір жағынан - оқыту субъектісі болады.

Оқытушы (немесе оқу шебері) іс-әрекеті келесі компоненттерден тұрады:

- мақсат қою;
- оқушы іс-әрекетінің мәні мен тәртібін анықтау;
- білімде қабылдау және меңгеру;
- оқушылардың танымдық, оқу-өндірістік іс-әректін басқару;
- бақылау жасау;
- қорытындылау;

«Оқыту әдісі», «оқыту тәсілі», «әдістемелік тәсіл» ұғымдары бір бірімен байланысты.

«Әдістемелік тәсіл»- оқыту әдісінің элементі (компоненті; құрамды бөлімі).

Оқыту әдістері 3 аспектті қамтиды:

- жалпы дидактикалық;
- жеке дидактикалық;
- жеке әдістемелік;

1а) Теориялық оқыту әдістері;

Бастауыш кәсіптік білім беру оқу орындарында теориялық оқыту әдістері 3 пәндер циклын қамтиды:

- жалпы білім беретін пәндер циклы;
- жалпы техникалық пәндер циклы;
- арнайы пәндер циклы;

Оқушылардың оқу-танымдық іс-әрекеттерін ұйымдастыру әдістері:

Сөздік (сөз арқылы жеткізу әдістері):

1. Ауызша баяндау (жалпы техникалық және арнайы пәндерді меңгеру кезінде ауызша баяндау әдісі *кешеңді әдіс ретінде қолданылады*: ол –баяндау-түсіндіру; салыстыру; негіздеу; қорытындылау).
2. Өңгімелесу – сұрақ-жауап әдісі арқылы оқушылардың оқу-танымдық іс-әрекетін ұйымдастыру және басқару.
3. Кітаппен жұмыс жасау – педагогика ғылымы және тәжірибенің ұсынған бір қатар әдістемелік тәсілдері бар, олар:
 - конспект жасау;
 - негізгіні белгілеу және жоспар құру;
 - бақылау сұрақтарына жауап беру;
 - кітаптің мәтінін тез қарап шығу және ойда сақтау;

Көрнекілік әдістері- Жалпытехникалық және арнайы пәндерді оқыту процесінде қолданылатын көрнекілік құралдар 2 топқа бөлінеді:

- Табиғи (саймандар, аспаптар, материал, зат, бұйымдар үлгілері);
- Бейнелеу әдістері (плакаттар, макет, схема, слайд т.б.);

Көрнекілік әдістердің функциялары әртүрлі. Ол бір жағынан, мұғалім сабақ түсіндірген кезде - **иллюстрация ретінде қолданса**, екінші жағынан – зат немесе құбылыс туралы оқушыларға нақты мәлімет беретін құралдың ролін атқарады.

Практикалық әдістер: оның ішіндегі жаттығу - ен негізгі болып табылады.

Жаттығудың бір неше түрін атауға болады, олар:

- Репродуктивті;
- Іздені жаттығулары;
- Диагностикалық жаттығулар;
- Шығармашылық жаттығулар;

Жаттығудың мақсаты – жалпытехникалық және арнайы пәндер бойынша білімді меңгеру кезінде, оқушылар іскерлігін қалыптастыру.

«Белсенді» оқыту әдістері – оқушылардың белсенді қатысуларымен байланысты, олар:

- Дидактикалық ойындар;

- Роль арқылы ойынды басқару (ролевые и управленческие игры);
- Семинар сабақтары;
- Проблемдік оқыту;

Оқу-танымдық іс-әрекетінің ыңғаландыру әдістері: міндеті:

- Оқудың қоғамдық және жеке адамның маңыздылығын түсіндіру;
- Оқыту талаптарын қою;
- Мадақтау;
- Ұялту.

Оқыту әдістері деп – оқу-тәрбие мақсаттарына жетуге бағытталған мұғалім мен оқушылардың өзара байланысты іс-әрекеттерінің тәсілдері.

Кәсіби оқыту әдістері – бұл арнайы жүйе. Ол логикалы бір ізділікпен іс-әрекет жасайтын инженер-педагог пен кәсіптік мектеп оқушысының бірлескен қимылы.

Дидактикалық міндеттерді шешуді қамтамас етудегі түрлі іс-әрекет қимылдарды – біртұтас қызмет жүйесі деп түсінген жөн.

Инженерлік психологияда іс-әрекеттің мына түрлері бар :

1. пәндік-практикалық ; (предметно-практические)
2. пәндік-ойлау ; (предметно-умственное)
3. практикалық-белгілеу ; (знаково-практические)
4. ойлау белгілері арқылы ; (знаково-умственные)

Сабаққа қойылатын дидактикалық талаптар

Сабақ – күрделі психологиялық және дидактикалық процесс, онда оқушылармен педагогикалық қарым-қатынас жасау және тәрбиелеу міндеттері іске асырылады.

1. Сабақтың мақсаты айқын, мазмұны, жоспары және оның құрылымы алдын-ала белгілі болуы тиіс.
2. Сабақ оқыту принциптерінің ережелері мен талаптарына сәйкес болуы қажет,
3. Сабақтың ғылыми мазмұны оқушылардың жас және дара ерекшеліктеріне сай ұғынымды, түсінікті болуы керек. Сондайақ сабақта оқушылардың бойында біліктер мен дағдыларды қалыптастыру міндеті жүзеге асырылуы тиіс.
4. Сабақтың мазмұны оқытатын пәннің бағдарламасына сәйкес болуы және әр-бір сабақ басқа сабақтар жүйесінің буыны болуы міндетті нәрсе.
5. Сабақта оқушылардың білімге ыңғасы мен қызығуын арттыру үшін сабақтың құрылымы мен әдістерін түрлендіріп, көрнекі және техникалық құралдарды, түрлі ойындарды тиімді қолдану керек. «Баланың ыңғасын арттыру үшін оқытылатын нәрседе бір жаңалық болуы керек» - деп Ж.Аймаутов жайдан-жай айтпағанын ескеру керек.
6. Сабақта оқушылардың белсенділігін арттыру үшін проблемалық ситуациялар тұғызып, проблемалық міндеттер мен тапсырмаларды орындауға басшылық ету қажет.
7. Сабақтың сапасын жақсарту үшін мұғалім оқушылармен қарым-қатынас жасау шеберлігін арттырып отыруы керек. Педагогикалық қарым-қатынас жасау және қарым-қатынас арқылы білім алу керек деген қағиданы іске асыру пайдалы.
8. Сабақта оқушыларға білім берумен қатар оларды өздігінен білім алудың әдіс-тәсілдеріне үйрету міндет.
9. Сабақ оқытудың білім беру, тәрбиелеу және дамыту қызметін біртұтастық принципке сай жүргізуі тиіс.
10. Сабақтың дидактикалық құрылымы немесе кезеңдері бірізділікте, бір-бірімен өзара байланыста, бірін-бірі толықтырылып тұрулары қажет.

11. Сабаққа дайындалу және оны өткізу барысында мұғалімнің сыныптағы, мектептегі нақтылы жағдайды (оқу кабинетінің жабдықталуы, оқу техникалық, көрнекілік құралдарының нақты қолда болуы, тұрғылықты жердегі табиғат, өндіріс ресурстарын пайдалану) ескеріп отыруы шарт.

Кіріспе сабағының құрылымы.

1. Сабақтың басталуын ұйымдастыру. Оқушыларға сабақтың мақсат-міндеттерін түсіндіру. Оларды сабаққа әзірлеу.
2. Жаңа оқу материалын ендіру.
3. Жаңа білімді пысықтау, бекіту.
4. Сабақты қорытындылау, үйге тапсырма беру.

Кіріспе сабағының ерекшелігі, оқу бағдарламасының жаңа тақырыптарын немесе тараун оқып үйренуде қолданылады. Мұғалім тараудың немесе тақырыптың оқу-тәрбиелік мәнін ашып береді, алдағы сабақтарда оларды өткізу тәртібін оқушыларға түсіндіреді, ондағы жаңа оқу материалдарының мазмұнын оқып үйренудің тәсілдерін көрсетеді.

№ 8-9 тақырып: Кәсіптік оқыту жүйесі мен принциптері (қағидалары)

Жоспары: 1. Пед. процестің мәні, құрылымы және оны жобалау.

2. Оқыту принциптерінің құрамы, өзара байланысы және оқу-тәрбие процесінде қолдану ерекшеліктері.
3. Кәсіби оқыту жүйесінің элементтері және түсінік.

Педагогикалық жүйе дегеніміз – бұл көптеген құрылымдық және қызметтік компоненттердің өзара үйлесімділігінен тұратын және оларды бір мақсатқа жұмылдырған, яғни болашақ жеткіншектер мен ересек адамдарды оқыту мен тәрбиелеуді көздейтін жүйе.

Педагогикалық жүйенің қызметі мен қалыптасуының алғы шарттары мыналар :

1. Педагогикалық жүйе қоғамның белгілі бір топтарын (ол – балаларды, жеткіншектерді, ересектерді) тәрбиелеу мен оқыту қажеттігі туындаған жағдайда пайда болады.
2. Педагогикалық жүйе қоғамда айқындалған ақпараттық білім кеңестігін игере алатын топтар пайда болғанда ғана туындайды.
3. Педагогикалық жүйе белгілі бір оқушылардың мақсатына жететін педагогикалық әсердің құралдары, әдістері мен формалары табылған жағдайда ғана, оларды егеруге мүмкіндігінен туындайды.
4. Педагогикалық жүйені іске асыру үшін білім алушылар белгілі бір топқа бірігіп, яғни оқушылар тобын құрастыру керек.
5. Педагогикалық жүйеде оқушыларға білім беретін, тиісті педагогикалық және психологиялық білімі бар, олармен жұмыс істей алатын, әдіс-тәсілдер негізін егерген педагогтер болуы қажет.
6. Педагогикалық жүйе, қоғамдағы белгілі бір топ өкілдерінің сұранысын қанағаттандыруы қажет.

Сонымен, педагогикалық жүйенің компоненттері – олар:

- Оқу ақпараты,
- Мақсаты,
- Байланыс тәсілдері,
- Оқушылар,
- Педагогтер.

Мына кестеде, **пед. жүйенің компоненттерінің өзара байланысы көрсетілген.**

Білімнің мазмұны

Оқуы, тәрбиелеудің
әдіс, тәсілдері, құралдары

КМ оқушысы (студент)

Педагог (инженер-педагог)

КМ- педагогикалық жүйенің бір саласы .

Кәсіптік мектеп – кәсіби білім беру жүйесіндегі болашақ білікті жұмысшыларды дайындайтын, және тәрбиелейтін оқу орны.

Кәсіптік мектептің құрылым компоненттері кіретіндер :

1. **Оның мақсаты** – азаматтарды жұмысшы мамандығына даярлауда өз қабілеті мен қызығушылығына, мүмкіндігіне қарай білім беру, оларды қайта даярлау, және кәсіптік біліктілігін көтеру.
2. **Білім беру ақпараты** – белгілі бір кәсіп саласы, не мамандық бойынша оқушыларға ғылыми-техникалық білім, практикалық дағды беріп, кәсіптік шеберлікке баулу. Кәсіптік әлеуметтік ортаның ережелері мен нормаларын орындауға үйрету.
3. **Педагогикалық коммуникация тәсілдері арқылы** – оқушыларға кәсіптік білім беру мен тәрбиелеуде құрал-жабдықтар арқылы оқытудың әдістерін қолдану қажет.
4. **Кәсіптік мектептердегі оқыту құралдары-** жалпы білім беретін орта мектептегіден басқа оқу-құрал жабдықтары мен қатар (машиналар, механизмдер, құралдар мен жабдықтар, аспаптар т.б.) бөлшектер, макеттер, оқу тренажерлер де жатады.
5. **Кәсіптік мектеп білім алушылары-** ол оқушылар. Бұлар белгілі бір кәсіп саласына қызығушылығы бар, негізгі және орта мектеп бітірген жастар болуы мүмкін. Негізгі білімі барлар үшін оқу мерзімі – 3 жыл; Толық орта білімі бар жастар үшін – 1,5 жыл;
6. **Кәсіптік мектеп педагогы** - бұл кәсіптік оқыту мен тәрбиелеудің негізін меңгерген, өз пәні бойынша білім, білік, және дағдылық дайындығын толық меңгерген педагог.

Кәсіби білім бері жағдайында жалпы дидактикалық принциптер мен оларды жүзеге асыру ерекшеліктеріне тоқтаймыз.

Кәсіптік білім беру саласында оқытудың 2 түрлі қағидалары, (принциптері) қарастырылады:

1. жалпы дидактикалық ;
2. тек кәсіптік оқытуға тәң – арнайы принциптер;

Кәсіптік оқу орындарының оқу үрдісінде қолданып жүрген жалпы дидактикалық принциптер мыналар :

- Оқытудың ғылымилығы мен қолжетімдігі ;
- Оқытудың көрнекілігі және ғылыми-техникалық ойлаудың дамуы ;
- Оқушылардың саналы шығармашылық әрекеті (инженер-педагогтың басшылығы негізінде);
- Оқытудың жүйелілігі мен бірізділігі ;
- Оқушылардың жеке тұлғалық ерекшеліктерін еске алу ;
- Теорияның ғылыммен, практикамен және өндірістің байланысы ;
- Білім, білік және дағдының берік меңгеруі ;

Жалпы педагогикалық принциптеріне қоса кәсіптік мектептердегі оқу үрдісінің тиімділігі мен табысқа жетуі инженер-педагог қызметкерлердің арнайы принциптерді қолдануы. Олар мыналар :

1. Жалпы білім беретін, және жалпы техникалық пәндерді, кәсіби бағыттау принциптері ;

(Жалпы техникалық және арнайы пәндер циклы өзара байланыста оқытылады.)

2. Оқу материалдарын инегуде технологиялық бірізділік принципі ;

(Бұл «Өндірістік оқыту», «Арнайы технология» пәндеріне ғана тән. Себебі өндірістік операцияларды бірізділікпен үйрете отырып, ол үлгілерді өндірісте қолдана білуге тиіс.)

3. Оқу үрдісі кезінде кәсіби қызметті модельдеу принципі ;

(модульдеу деп белгілі бір кәсіби іс-әрекетті қалыптастыру үшін қажетті оқыту әдістері мен түрлерін таңдап арқылы оқытуды атайды.)

4. Кәсіби жұмылдыру (мобильности)принципі ;

Бұл білім алушылардың

– кәсіпті,

- жаңа техникалық құралдарды,
- технологиялық процесті,
- жаңа мамандықты игеруде,
- біліктілігін қотеруде - **білім мазмұны мен оқу үрдісін өздігінен үйрендіре жұмылдыру.**

5. Кәсіби оқытудың модульдық принципі ;

оқушылардың жеке оқу бағдарламасына сай тапсырманы, не ақпаратты өзінше өндеп, әдістемелік нұсқауларды басшылыққа ала отырып, көздеген мақсатқа жету.

Кәсіптік білімді басқару теориясы.

Педагогикалық басшылық дегеніміз – оқушыға, студентке авторитарлық әсер ету емес, оларға жалпы не кәсіптік ерекшеліктерін дамытуда жан-жақты ықпал ету, мүмкіндік пен алғы шарттар жасау.

Басқару теориясының жалпы ұғымын анықтау қажет, олар:

Жоспарлау	1. Мақсат қою: • дидактикалық, • тәрбиелік, • дамытушылық. 2. Сабақ жоспарын құру; 3. Оқыту мазмұнын іріктеу және конспект дайындау; 4. Дидактикалық материалдарды сарыптау (производить экспертизу).
Ұйымдастыру	1. Сабаққа дидактикалық құралдар дайындау; 2. Оқу және көрнекі құралдарды тексеру; 3. Ұйымдастыру шараларын жүргізу: • Оқытушы мен студенттің илтипатты амандасуы; • Оларды түгелдеу, мақсатын, жоспарын таныстырып кезең бойынша өткізу.
Реттеу	1. Оқытуда, жоспарға сәйкессіздік туса, сабақ әдісі мен қарқынын өзгерту.
Бақылау	1. Өткен материалды игергенін байқау үшін жазбаша және ауызша билет-сұрақтар ұйымдастыру; 2. Тестер, бақылау жұмыстары, тақырыптық сынақ жүргізу; 3. Модуль бойынша ауызша және жазбаша жауаптар алу; 4. Курсты қорыту және мемлекеттік емтиханды ұйымдастыру.
Есеп алу	1. Баға қою, алынған білім, білік, дағдыларды журналға,

	оқушының кітапшасына қондыру;
Талдау	1. Дайындалған жоспар бойынша, өткізілген сабақ бойынша білім, білік, дағдылар сәйкестігін анықтау; 2. Қолданылған оқыту әдістері мен құралдардың тиімділігін анықтау; 3. Білім алушылардың білімі, білігі, дағдысына әсерін анықтау.

№ 10-11 тақырып: Пед.технологияны жобалау әдіснамасы. (Аксиоматикалық ықпал жасау).

1. Оқыту технологияны ұйымдастыру кезіндегі инновациялық ықпал.
2. Пед.технологияның классификациясы және оларды жобалау.
3. Кәзіргі информациялық және коммуникациялық оқыту технологиялары. Оқыту процесінің компьютеризациялануы.
4. Кәсіптік білім берудің модульдық технологиясы.
5. Кәсіптік білім берудің инновациялық технологиялары.

«Технология» ұғымы грек тілінен енген екі сөзден «техне» - өнер, шеберлік және «логос» - білім, оқу, ғылым деген мағынаны білдіреді. «Технология» терминін қазақ тіліне «өнер туралы ғылым» немесе «шеберлік туралы ғылым» деп аударуға болады. Бұған пәндік саланы сипаттайтын терминді қосып, кез-келген нақты технологияның мәнін анықтаймыз.

1940-50ж.ж. оқыту үрдісіне техникалық құралдардың енуіне байланысты «білім берудің технологиясы» кеңінен қолданылды.

1950-60ж.ж. түрлі техникалық құралдары қолдану әдістері жөніндегі еңбектердің ықпалымен «педагогикалық технология» деп аталды.

60-жылдардың ортасында технологиялық әдіс шет елдерде баспасөз беттерінде және халықаралық конференцияларда кеңінен талқылана бастады. Бұл істе негізінен екі бағыт көзге түсті: біріншіден, бұрынғыша технологиялық әдіс-техникалық құралдарды қолданумен байланысса, екіншіден, оқу процесінің өзін ұйымдастырудағы технологиялық әдістер дами бастады да, «оқытудың технологиясы» деген термин пайда болды.

60 жылдардың аяғы, 70 жылдардың бас кезінде көптеген елдерде (АҚШ, Англия, ГФР, Франция, Италия, Жапония, т.б.) оқытудың технологиясын жасау, дамыту жұмыстарымен айналысатын мекемелер жұмыс жасай бастады.

Білім беру технологиясына – оқытудың техникалық құралдары, білім беруде қолданылатын ақпараттық технологиялар, қашықтан оқыту жатады.

Оқытудың технологиясы – оқыту іс-әрегінің әдіс-тәсілдері мен құралдарын ұйымдастыру және қолдану теориясы.

Технологияның анықтаушы критерийлері:

- концептуалдық;
- жүйелік;
- технологияның басқарылуы;
- тиімділік;
- технологияның қайта қалпына келтірілуі.

Бағдарламалап оқыту технологиясы Дәстүрлі оқытудың кейбір кемшін жақтарын *бағдарламалап (жоспарлап) оқыту технологиясы* толтырады. Бұл технология ХХ ғасырдың 60 жылдарында педагогика, психология, кибернетика ғылымдарының тоғысында пайда болған.

Ф ҚазҰПУ 0703-10-09 Пәннің оқу-әдістемелік кешені. Екінші басылым Бет 29 Барлығы 55

Бағдарламалап (жоспарлап) оқыту – оқу бағдарламасына негізделген. Бұл бағдарламада 1) оқу материялының өзі, 2Қ оны меңгерудегі оқушының іс-әрекеті, 3Қ меңгерудегі бақылау формасы қатаң жүйеге келтірілген.

Жоспарлап оқытудың негізін салған АҚШ ғалымы Скиннер бұл технологияның негізін екі талапқа сай құрған:

1. Жай бақылаудан өзін-өзі бақылауға көшу.
2. Педагогикалық жүйені оқушылардың өз бетімен білім алуына бейімдеу.

Бұл әдіс *бір бағытты* деп аталды.

Көптармақты әдістің авторы американдық ғалым Краудер болды.

Үшінші әдіс – *бейімдендірілген (адаптациялық)* деп аталады. Бұл әдісті Чехия ғалымдары ұсынған.

Жоспарлап оқытудың негізгі принциптері мен жетістік жақтары:

1. Оқу материалының мөлшерленіп берілуі;
2. студенттердің өздігінен жұмыстануы;
3. студенттердің материалды меңгеру деңгейінің үнемі бақылауда болуы;
4. оқыту типінің және оқыту материалдары көлемінің жеке бас ерекшеліктеріне сәйкестігі,
5. оқытудың автоматтандырылған техникалық жүйелерін қолдану мүмкіндігі.

Жоспарлап оқытудың басты міндеті – автоматтандырылған дағдыларды және мықты білім мен біліктерді қалыптастыру.

Проблемалық және қарқынды күшейте оқыту технологиялары

Проблемалық оқыту – оқытудың әдіс-тәсілдерін қолдана отырып білімді шығармашылық тұрғыдан меңгеруге негізделген дидактикалық жүйе.

Проблемалық оқытудың ерекшелігі– мұнда мұғалім білімді дайын түрде баяндап бермейді, оқушылардың алдына проблемалық міндет қояды. Шешімді және шешу құралдарын оқушы өзі іздестіруі тиіс.

Проблемалық технологиялық әдістегі ең маңызды мәселе – жаңа білім жаттау немесе есте сақтау үшін емес, проблеманы немесе бірнеше проблемаларды шешу үшін беріледі.

Оқытуды **интенсивтендіру (қарқынды күшейте оқыту)** дегеніміз – оқытудың сапасын да, мерзімін де өзгертпей, бірақ оқу ақпаратын кеңірек көлемде беру.

Сонымен қатар, **топтық оқыту мен іскерлік ойындар технологиялары** бар. Топтық оқыту кезінде оқыту үрдісінде оқушылардың талқыланып отырған мәселеге байланысты қарым-қатынас туындайды. Іскерлік ойындар дегеніміз – болашақ маманның кәсіби қызметтің пәндік және әлеуметтік мазмұнын, сол қызметке тән қарым-қатынас жүйесін модельдеу, елестету.

Кредиттік оқыту технологиясы

Кредиттік жүйенің артықшылық жақтары (студенттің өзіндік жұмыстық рөлінің күшеюі, оқыту сапасын күшейтуге деген талаптар, қашықтан білім беруді дамыту) білім берудің ашық жүйесін құру.

Білім берудің жаңа типі – ашық білім беру жүйесі жаңа педагогикалық технологияларды қажет ететін ақпараттық технологиялар арқылы іске асады.

Кредиттік оқыту технологиясы:

- Еңбек рыногы сұраныстарына бағыт ала отырып академиялық бағдарламаларды қозғалмалы етіп жоспарлауға;
- Егер студентке өз дайындығының бағытын түзету қажеттігі туындаған жағдайда бағдарламаларды біріктіруге;

- Студент бір жоғары оқу орнынан екіншісіне немесе басқа мамандыққа ауысқан жағдайда осы уақытқа дейінгі оқу көлемінің академиялық тұрғыдан мойындалуын іске асыру;
- Керек болған жағдайда білім алуды кезең-кезеңімен, яғни уақыт аралық үзілістермен іске асыруға (материалдық тұрғыдан немесе ауқыт тапшылығы қиындықтары болған жағдайда) мүмкіндік береді.

Кредиттік технологияның негізгі ерекшелігі – студенттің өзіндік жеке, өзіне мейілінше ыңғайлы оқу жоспарын құра алатындығында.

Кредиттік оқыту жүйесінің негізі – студенттің өз бетінше дамуына жағдай жасау.

Қашықтан білім беру технологиясы

Қашықтан оқыту – бұл оқытушы мен оқушы бірге бола алмаған жағдайда белгілі бір арақашықтықты оқыту тәсілдері.

Тарихи тұрғыдан қарағанда қашықтан оқыту бұрын сырттай оқыту деп аталатын. Бүгінгі күні бұл – байланыс каналдары арқылы байланысатын аудио-, бейне- және компьютерлік жүйелерді қолданатын оқыту құралдары.

Қашықтан білім беру – қашықтан оқытумен тығыз байланысты. Жаңа ақпараттық технологиялар мен мультимедиа жүйелері негізінде күндізгі, сырттай және кешкі оқыту жүйелерінің элементтерін біріктіретін, ерекше, жетілдірілген форма.

Қашықтан білім берудің ерекшеліктері:

- Икемділік;
- Модулділік;
- Параллелділік;
- Алыстан қызмет көрсету мүмкіндігі;
- Қамту;
- Рентабелділік;
- Жаңа ақпараттық технологиялар.

Модульдік оқыту технологиясы

Модуль дегеніміз – міндетті түрде оқушының білімі мен біліктерін тексеру элементі бар оқу материалының логикалық аяқталған бөлімі. Модульді құрастырудың негізіне пәннің жұмыс бағдарламасы алынады. Ол көбінесе пәннің жұмыс бағдарламасына алынады. Ол көбінесе пәннің тақырыптарына немесе өзара байланысты тақырыптар блогына сәйкес келеді. Бірақ, тақырыптан айырмашылығы – модульде: тарсырма, жұмыс, оқушылардың сабаққа қатысуы, оқушылардың старттық, аралық және қорытынды білім деңгейі – бәрі-бәрі өлшеніп, бағаланып отырады. Модульдік оқыту технологиясында оқушылардың оқу қызметінің нәтижелерін бағалаудың, өзін-өзі және бірін-бірі бағалаудың мәні зор.

Төменде көрсетілген кестеден модульдік оқыту технологиясының оқушы тұлғасына және оны дамытуға ықпалын байқауға болады:

Оқушы тұлғасының қасиеттері	Әсер ету формасы	Модульдік оқыту технологиясының негізгі элементтері
1. Танымдық процестер - Жады - Зейін - Ойлау - Елестету - Қабылдау - Танымдық,	Дамытады	-меңгерілген ұғымдар мен түсініктерді «қашыққа» салып, есте сақтауға мүмкіндік беретін белгілік үлгілерге, сызбаларға сүйене отырып, оқу материалын түсіндіру; -адамның екі сигналдық жүйесіне сүйену: сөйлесу бөлімінің әр сабағында оқушы оқу материалын оқиды, тыңдайды, жазады, дайыстап айтады; -сөйлесу бөлімінің барлық сабақтарында әртүрлі

шығармашылық қажеттілігін қанағаттан - дыру		күрделілік деңгейіндегі оқу материалына бірнеше рет қайта оралу; -оқытудың белсенді формалары – ойын арқылы оқыту, пікірталас, жеке және топтық жұмыс түрлері; -әрбір оқушының өз еңбегінің соңғы нәтижесіне деген қызығушылығы; -оқулықтарды оқу құралдарын және басқа қосымша әдебиеттерді пайдалануды талап ететін оқу материалымен жұмыс жүйесі; -адамның екі сигналдық жүйесіне сүйену; -әрбір оқушының нәтижеге қол жеткізуіне бағытталуы (модульдің сөйлесу бөлімінде үш деңгейлік тапсырмаларды пайдалану және білім дәрежесін бағалаудың шартты «тоғыз баллдық» жүйесіне көшу). - тапсырмаларды сатылап беру – сөйлесу бөлімінде берілетін I деңгей тапсырмалары (шығармашылық); -оқытудың пікірталастық, ойын формаларын пайдалану; -технологияда ізденушілік (зерттеушілік) оқыту элементтерін пайдалану;
2.Қажеттіліктерін қанағаттандыру -қауіпсіздік (тұлғаның негізгі қажеттілігі) -сыйласу, өзін-өзі өзектілендіру, өзін-өзі бекіту (негізгі қажеттіліктер) -өзара қатынас, ойын қажеттілігі -қиындықтарға дайын болу және жеңу	Қанағаттандыруға мүмкіндік береді	-оқытудың белсенді формалары; -жеке тәртіппен жұмыс істеу мүмкіндігі; -білім дәрежесін бағалаудың тоғыз баллдық жүйесі; -тапсырмаларды саралап беру; -сабақтағы өзара көмек, өзара бірлескен қызмет; -өзара сөйлесу, серіктестік қарым-қатынас; -өз білімін бақылай-,өзін-өзі тексеру; -сөйлесу бөлімінде өзін-өзі және бірін-бірі тексеру және бақылау жүйесі; -оқытудың ойын формалары; -өзара сөйлесу, оқушылардың өзара қатынасы; -оқу модулінің сөйлесу бөлімі әрбір оқушының қорытынды бөліміне қиындықсыз және тиімді өтуін қамтамасыз етеді.
3.Танымдық қабілеттер	Дамытады	-тапсырмаларды үш деңгейлік саралап беру; -Б.Блумның таксономиясын пайдалану; -білім дәрежесін бағалаудың тоғыз баллдық жүйесі (деңгейлер бойынша); -тұлғалық-бағытталған формалар; -сөйлесу бөлімінің сабақтарын ұйымдастыру;
4. Белсенді сөздік қоры (ауызша және жазбаша тілі	Дамытады	-тұрақты түрде өзара сөйлесу, ортақ тақырыпқа әңгімелесу; -сөйлесу бөлімінің сабақтарында адамның екі сигналдық жүйесіне сүйену;
5. Оқуға жағымды қызығушылық	Дамытады	-танымдық қызметтен қанағаттанып қуаныш сезіміне бөлену (оқу модулінің сөйлесу бөлімінің сабақтарындағы «екіліксіз» оқу, «өз деңгейіндегі»

		жұмыс істеу мүмкіндігі, ойынға қатысу, қорқыныш сезімінің жойылуы, өзіндік және өзара бірге дайындалу мүмкіндігі, субъект-субъект қатынастар); -сөйлесу бөліміндегі білім дәрежесін бағалауда «тәтті лимон» және «көк жүзім» қағидаларын пайдалану.
--	--	---

№ 12-13 тақырып: Кәсіптік білім беру оқу орындарында тәрбие жұмысының теориясы мен тәжірибесі.

Жоспары: 1. Гумандық тәрбиелеу принципімен әдістері. (Тәрбие заңдылықтары мен қағидалары). 2. Тәрбиенің жеке тұлғаға бағытталуы.

3. Кәсіптік оқыту орнында тәрбие процесін ұйымдастыру ерекшеліктері.

Тәрбие принциптері ішіндегі ең негізгісі, оның **1) мақсаттылығы**. Өйткені, тәрбие процесіндегі тәрбиелік ықпалдар мен әрекеттер белгілі бір мақсатқа бағытталады. Мақсат – тәрбиелік шыралардың кездейсоқтық сипатқа тап болмауын қамтамасыз етеді. Мақсатқа сай тәрбие міндеттері анықталып, оны атқаруда жұмыстардың түрлері, мазмұны мен ұйымдастыру тәсілдері белгіленеді. Сондықтан да бұл принцип тәрбие жүйесінде жетекші принцип ретінде саналады.

Тәрбиенің келесі принциптерінің мәні **2) жас ұрпаққа тәрбие беруді қоғамның әлеуметтік-экономикалық, саяси өмірімен ұштастыра жүргізуді** талап етеді. Ол мектептегі теориялық білімдерді оқушыларға меңгертуде, оларды өмірмен байланыстыру, қоғамдағы болып жатқан өзгерістерімен хабардар етіп, оған нақтылы көзқарастарын, сенімін орнықтыру, қоғамдық пайдалы еңбекке қатыстыру т.б. тәрбие мақсатының түпкі мүлдесін көздейтін әрекеттерге араластыру.

Жас ұрпақты қоғамдық өмірге ерте кезден араластыру өз еліне, туған өлкесіне деген сүйіспеншілікке баулу, ел азаматтарына, еңбек ардагерлеріне деген құрметтеушілік, ізгілік ниеттерінің орнығуына, мүмкіндік туғызады.

3) Еңбек арқылы тәрбиелеу принципінің мақсаты баланы еңбек ете білуге, оны қадырлеп-қастерлеуге, оған деген жағымды көзқараспен қарым-қатынас қасиеттерін орнықтыруды, сонымен қатар қарапайым еңбек құралдарын пайдалана білу қабилеттерін сіңіру қажеттіліктерінен туындайды. Адамды табиғат жаратқанмен, оны нағыз адам етіп қалыптастырған – еңбек процесі. Адам баласының қоғамдағы өмірі тек еңбекпен дағдыландырады. Тек еңбек процесінде адам баласы өз тіршілігін қамтамасыз етіп, қоғамға пайда келтіреді.

Жеке тұлғаға **4) талап қоюшылық пен құрметтей білу принципінің** көздейтін мақсаты:

- оқушыларға қоғамдық мінез-құлық нормалары мен ережелерінң саналы түрде меңгертуді;
- оқушыға қатысты өзіне жүктелген міндетіде мүлтіксіз орындауыды;
- мектепте оқушыларға арналған ережені қатан сақтауды;
- мектеп пен отбасы және мектептен тыс мекемелердің тәрбие жұмысының барлық буындарының талап бірлігін үйлестіруді;
- оқушының мінез-құлқындағы жақсы қасиеттеріне сүйенуді;
- жеке басына сеніммен қарап, белсенділігін арттыруды;
- сүйіспеншілік көрсетуді.

Құрметтеу мен талап қоюшылықты бірыңғай атқару тәрбиенің ізгілік бағыты мен ыңтамақтастық педагогикасының негізін қалайды. Өйткені, адамгершілік пен ыңтымақтастық бала өмірінде үлкен маңызға ие болады.

Тәрбие жұмысының басты болуы, көбінесе әрбір **5) жеке баланың жасшамасына сәйкес өзіндік ерекшеліктерін ескере отырып жүргізуге байланысты**. Оның түсінігі, сенімі, көзқарасы, ақыл-ойының деңгейі бірдей емес, соған орай мінез-құлық ерекшеліктері мен адамгершілік қасиеттерінің сапасы да әр-түрлі. Сондықтан да тәрбие процесінде балалардың дара ерекшеліктерін ескерудің маңызы зор. Тәрбиенің мазмұны мен амал-тәсілдері де осы принципке тәуелді.

Тәрбие жұмысын нәтижелі жүргізудің тағы бір шарты- мазмұны мен тәрбиелік әрекеттерді баланың жас шамасына сай, **6) жүйелі жүргізуді талап етеді**.

Тәрбие салаларының тұтастығын қамтамасыз етуді талап қылдырады, себебі – тәрбие міндеттерін шешіде атқарылатын шаралардың бір-бірімен сабақтасты болуы керек; және откендегі, бүгінгі және болашақта жоспарланған **тәрбие жұмыстарымен үнемі сабақтас болуы**, осы принциптің бір міндеті.

Жеке тұлғаның **ұжымда, тек ұжым арқылы тәрбиелеу принципі**, кеңестік дәуірде тәрбие жұмысының негізгі талаптарының бірі болып келді. Осы қоғамда өмір сүріп отырған **«барлық адамдар біреуі үшін, біреуі барлығы үшін»** деген ұранмен еңбек етті. Оқушының жеке басын ұжымда, және ұжым арқылы тәрбиелеудің мәнісі – ол оқушылардың оқу, тәрбие, пайдалы еңбектегі бірлескен іс-әрекенде, олардың жауапкершілігі, белсенділігі артып, тұлғаның жан-жақты дамуына мүмкіншіліктер пайда болады, достығы жарасып, ізгілік қарым-қатынас орайды, өзімшілдік жойылып, моральдық норияға айнала бермек.

Тәрбие процесінде **мектеп пен жұртшылық әрекетінің бірлігін қамтамасыз ету туындайды**. Оқушылардың әрекетінде ауызбіршілік, жүйелілік болмағанда, тәрбиенің нәтижесі төмендейді. Себебі, тәрбие отбасынан басталып, мектеп және ұстаздар тәрбиесімен жалғасып отырады.

Кәсіптік мектептердегі тәрбиелеу принциптерінің ерекшеліктері.

Тәрбие принциптерінің негізгі бағыттары етіп мыналарды ұсынуға болады:

1. Тәрбиенің кәсіби бағытта жүргізілуі;
2. Жеке тұлғаның бойында адамгершілік қасиеттерді жинақтау (жауапкершілік, тәртіптілік, адамдық, кеңпейілділік т.б.).
3. Тәрбиені өмірмен және еңбекке байланыстыра беру принципі (оқушыны өмірге бейімдеу, шығармашылық қызметке дайындау сияқты міндеттерді қамтиды).
4. Жеке тұлғаны ұжым арқылы тәрбиелеу.
5. Оқушының жеке тұлғалық қасиетін бағалай отырып, оны талап ете біліге тәрбиелеу.
6. Оқушының бойындағы жағымды қасиеттеріне негіздеп тәрбиелеу (сенім арту; өз бетінше шешім шығару т.б.).
7. Жеке ерекшеліктері мен қасиеттерін есепке ала отырып тәрбиелеу.
8. Тәрбие жұмысын жоспарлы, тұрақты, үйлесімді түрде жүгізу.

Барлық педагогке тән мына қағиданы есте ұстау : «Ұстаз ешқашан ренжуге тиіс емес». Егер ұстаз ренжіп, көңілі қалып, ашуланатын болса, онда ол өзін-өзі ұстай алмайды, басқара алмай қалуы мүмкін, оқушы ұжымы алдында дәрменсіздік танылуы мүмкін.

Кәсіптік мектептегі тәрбиеленушілер сипаттамасы

Кәсіптік білім беру мекемелері контингентінің ерекшеліктері.

1. Оқу топтарын жасақтаудағы кәсіби принципті сақтау – дегеніміз жалпы орта білім және негізгі білім базасында мектептен келген түлектердің жас ерекшеліктері мен аймақтық айырмашылықтарын, түрлі ұжымдық ортадан келгендігін ескеру болып табылады.

2.Өз ықтиярынсыз, ата-аналары ұсынысы мен, кәсіп саласынан бейхабар болып оқуға келетіні жиі кездесіп тұрады.

3. Кәсіптік мектептерге негізінен сабаққа қызығушылығы аз, мұғалімдерге ұнамаған, тәртібі нашар, белсенділігі төмен оқушылар келеді.

4. Кәсіби біліктілігі төмен мұғалімдердің білім бергені де көрініп тұрады.

5. Кәсіптік мектептерге тәртібі нашар, педагогикалық ұжымның құтыла алмай отырған «шетке шыққан» оқушыларын жіберуі дәстүрге айналған.

6. Кәсіптік мектепке түрлі мектептерді, түрлі педагогтердің әдістерімен тәрбиленген, білім алған оқушылар тобы жиналады.

7. Кәсіби саласына байланысты кейбір топтар жағы қыз балалар, ал кейбірі ұл балалар құрамынын тұрады.

Осының бәрін жинақтай келсек, білім саласына мынадай кемшіліктердің орын алуына жол береді:

1. Жеке тұлғаға, оның біліміне нақты көзқарастың болмағаны.
2. Тәрбиенің шек-шектеу түрінің орын алғаны.
3. Педагогтердің оқушы бойындағы адамгершілік қасиеттердің дамуына аз ықпал еткендігі.
4. Жас ұрпақты тәрбилеуде саралау (дифференцированного) әдісінің жоқтығы.
5. Оқу орнының қабырғасында біртұтас тәрбиенің жүйелі жүргізілмегендігі.

Кәсіптік мектептің оқытушылар

ұжымы мен оның ерекшеліктері.

Кәсіптік мектептегі педагогикалық ұжым мына 2 үлкен топқа бөлінеді:

1. Өндірістік оқыту шебері (оқушыларды практикалық оқыту жұмыстарымен шұғылдандырады);

2. Оқытушылар – теориялық білімді игертіп, мына салаларға бөлінеді:

- Арнайы пәндер оқытушысы;
- Жалпытехникалық пәндер оқытушысы;
- Жалпы білім беретін пәндер оқытушысы;

Кәсіптік мектептің педагогтік **қызметкерлер** қатарында базалық психологиялық және педагогикалық дайындығы жоқ кадрлармен қоса, **базалық педагогикалық** білімі бар қызметкерлерде жұмыс істейді. Олар – жеке инженер-педагог мамандығы бойынша жоғары оқу орнын бітіріп келгендер, мемлекеттік университеттердің педагогика факультетін аяқтағандар, индустриалды-педагогикалық академиясы түлектері.

Кәсіптік білім беру жүйесіндегі

тәрбие жұмысының ерекшелігі.

Кәсіптік білім беру орындарында тәрбие жұмысын жүргізудің мына төмендегідей ерекшеліктері бар:

- Кәсіптік мектеп оқушылары, жалпы мектеп оқушыларына қарағанда, ұзақ мұғалім бақылауында болады, және оларды 2-3 инженер-педагог пен оқытушы, және куратор ғана жұмыс істейді.
- Курстан курсқа өткен сайын оның өндірістік сипаты күрделене түседі.
- КМ-гі тәрбие жұмыстары көбінесе оларды түзету, немесе қайта тәрбиелеу жұмыстарымен тығыз байланысты болады.

№ 14-15 тақырып: Технология және кәсіптік оқыту мұғалімдерін даярлау және қайта даярлау.

Жоспары:1. Кәсіптік оқыту мұғаліміне (оқытушы) арнайы және әдістемелік даярлау кезінде қойылатын талаптар.
2.Кәсіптік оқыту-тәрбиелеу процесінде мұғалімнің құқы мен міндеттері.
3. Кәсіптік оқыту мұғалімдерінің біліктілігін жоғарлату және даярлау. Жүргізілетін әдістемелік жұмыстар жүйесі.

Оқу-тәрбие жұмыстары және педагогикалық жүктеме

Бөлімде мынадай мәліметтер:

- 1) білім беру ұйымындағы құқықтық тәрбие, тәрбиелеу үрдісін құқықтық әдістемелік және ақпараттық қамтамасыз ету;
- 2) ғылыми кеңестің, ректораттың, деканаттар мен кафедралардың отырыстарында тәрбие жұмысы мәселелерінің қаралуы, олардың нәтижелілігі; тәрбие жұмысының мазмұны, нысаны және әдістері;
- 3) студенттік жастар ұйымы, студенттердің өзін өзі басқару жұмыстарының болуы және тиімділігі;
- 4) кураторлар кеңесі жұмыстарының болуы және тиімділігі;
- 5) Қызметтің әр саласында (оқу, ғылыми және қоғамдық жұмыстар; қызығушылығы бойынша қоғамдардың және үйірмелердің, спорт секцияларының, көркемөнерпаздық, пікіралысу клубтары, басқа салалар) студенттер тұлғасының өзі-өзі іске асыруы үшін жағдайлары;
- 6) студенттердің республикалық және жергілікті жастар ұйымдарына қатысуы; олимпиадаларды, жобаларды, конкурстарды, акцияларды спорттық жарыстарды ұйымдастыруы және қатысуы;
- 7) АҚТҚ-тың және нашақорлықтың алдын алу жөнінде білім беру ұйымының, кураторлар кеңесінің және студенттік өзінбасқару қызметін: медицина қызметкерлерін тарту арқылы спорттық–денсаулық сауықтыру (жарыстық) және шығармашылық шаралар, студенттік акциялар, пікіралысулар, дөңгелек столдар, тренингтер, кинокөрсетулер, нашақорлыққа тәуелділіктен арылғандар және нашамханалар мамандарымен кездесулер;
- 8) білім беру ұйымының кеңістікті-бұйымдық ортасын рәсімдеуді (мемлекеттік рәсімдерді, тақырыптық стенділерді, ұрандарды) келтіріледі.

Мамандықтары даярлау бағыттары.

Мамандықтар даярлау бағыттары бойынша білім беру ұйымының білім беру қызметін тексеру және мемлекеттік аттестаттаудың қорытындылары туралы анықтама «Білім беру ұйымын мемлекеттік аттестаттаудың қорытындысы туралы Аттестаттау комиссиясының қорытындысы» құрылымына сәйкес құрастырылады.

Бөлімнің құрылымы:

Ф ҚазҰПУ 0703-10-09 Пәннің оқу-әдістемелік кешені. Екінші басылым Бет 36 Барлығы 55

- 1) нақты мамандықтың (даярлау бағытының) жалпы сипаттамасы;
- 2) кадрлар әлеуетін талдау;
- 3) оқу-әдістемелік жұмысы;
- 4) оқу процесінің ақпараттық және кітапханалық қамтамасыз етілуі;
- 5) тәрбиелеу және шығармашылық қызметі (өнер білім беру ұйымдары үшін); клиникалық жұмыстарды талдау (медициналық мамандықтар үшін);
- 6) материалдық және әлеуметтік базасы;
- 7) ғылыми зерттеу жұмыстары;
- 8) білім алушыларды даярлау сапасын басқару жүйесі;
- 9) магистранттарды, аспиранттарды және докторларды даярлау бағыттары бойынша кафедралардың жұмыстарын талдау (олар бар болса);
- 10) халық аралық ынтымақтастық бойынша кафедралардың қызметі;
- 11) кемшіліктің мен ескертпелер;
- 12) қорытындылар мен ұсыныстар.

Жоғары оқу орнын жоғары оқу орнынан кәсіптік кейінгі білім беру мамандықтары бойынша (бар болғанда) аттестаттау

Магистратура

Бұл бөлімде мынадай мәліметтер беріледі:

- 1) әр мамандық бойынша магистранттар туралы, оның ішінде мемлекеттік тапсырыс бойынша;
- 2) магистранттардың жеке жоспарлары;
- 3) магистранттардың оқу сабақтарының кестесі, магистрлік даярлықтың оқу жұмыс жоспары және бағдарламалары;
- 4) ғылыми кеңес бекіткен магистерлік диссертациялардың тізімі;
- 5) магистерлік диссертация болып табылатын бітіру жұмыстары;
- 6) магистерлік диссертацияларды қорғаудың, сондай-ақ мемлекеттік емтихандар тапсырудың нәтижелері;
- 7) оқу жұмыс жоспарларындағы оқу пәндерінің кодталуы;

- 8) мамандықтар және оқу курстары бойынша академиялық күнтізбелер;
- 9) элективті пәндер каталогтары;
- 10) магистранттардың өздік жұмыстары және оқытушылар бақылауындағы өздік жұмыстарының ара қатынасы.

Оқу-әдістемелік жұмыстар

Бөлімде 3 жылға мыналар бойынша:

1. оқу-әдістемелік құжаттардың: мамандықтар бойынша мемлекеттік жалпыға міндетті білім беру стандарттарының, мамандықтардың үлгілік және оқу-жұмыс жоспарларының, пәндердің үлгілік және оқу жұмыс бағдарламаларының болуына;
2. мамандықтардың үлгілік және жұмыс жоспарларының, үлгілік және оқу жұмыс бағдарламаларының, оқу тәрбие үрдісін әдістемелік қамтамасыз етудің, студенттерге ең көп оқу жүктемесінің мемлекеттік жалпыға міндетті білім беру стандарттарының және мамандар даярлаудың қазіргі заман талаптарына сәйкестігіне;
3. оқу жұмыс бағдарламаларын, студенттердің оқу қызметі түрлері бойынша әдістемелік әзірлемелер мен ұсынымдар дайындаудың сапасына;
4. ЖОО-да мамандар даярлау сапасын аралық мемлекеттік бақылау барысында студенттер көрсеткен білімдерінің деңгейі мен сапасына;
5. әдістемелік семинарлар, бюролар, секциялар ұйымдастыруына;
6. Оқу жүктемелерінің жоспарлануы мен орындалуына, оқу сабақтарының жүргізілуіне, орындалған жұмыстардың және оқу жүктемесін бөлудің оқытушылардың біліктілігіне сәйкестігіне;
7. Қазіргі заман педагогикалық технологияларының және жаңа оқу әдістемелерінің, студенттердің танымдық қызметін жігерлендіру шараларының енгізілуіне;
8. СӨЖ-дің және студенттердің жеке даярлығын нығайтудың ұйымдастырылуына және сапасына;
9. Мемлекеттік тілде және басқа ұлт тілдерінде оқу үрдісі мен оқу-әдістемелік жұмыстарды ұйымдастыруға;
10. білім беру ұйымы оқытушылары соңғы 3 жылда баспадан шығарған, оның ішінде мемлекеттік тілдегі оқулықтардың, оқу және әдістемелік құралдардың, оқу-әдістемелік әзірлемелердің санына;
11. білім алушыларға аралық, ағымдық және қорытынды бақылауларды; тестік нысанда бақылауды ұйымдастыру сапасына;
12. курстары және оқыту нысандары бойынша студенттердің үлгіріміне және сессия нәтижелеріне;
13. 2 (3) курс студенттерін Аралық мемлекеттік бақылау нәтижелеріне;
14. Диплом жұмыстарының (жобаларының) орындалу сапасына, олардың тақырыптарының өзектілігіне; диплом жобаларының (жұмыстарының) және мемлекеттік емтихандардың тапсырылуына; диплом жұмыстарына (жобаларының) пікірлерге және рецензияларға;
15. Мемлекеттік аттестаттау комиссиялары жұмыстарының (бұдан әрі- МАК) және МАК төрағаларының есептерінің сапасына;
16. Оқу өндірістік және диплом алды тәжірибелердің ұйымдастырылуы мен жүргізілуі, олардың мамандар даярлаудың мақсаты мен тапсырмаларына сәйкестігі; тәжірибе

- базалары ретінде анықталған базалармен шарттардың болуына; студенттер есептерінің тәжірибе бағдарламаларына сәйкестігіне;
17. өндірістен қол үзбейтін мамандарды даярлаудың, оның ішінде қысқартылған оқыту нысандары бойынша, оқу және оқу әдістемелік жұмыстарының жағдайы мен ұйымдастырылуына;
 18. мамандықтар бойынша бітірушілерге сұраныстың деңгейіне талдау жүргізіледі.

Семинарлық, практикалық сабақтар

№1 Тақырыбы: Кәсіби мектептерге арналған білім беру мазмұнын қалыптастыру қағидалары.

Сұрақтары:

1. Педагогикалық жүйе
2. Оның шарттары.

№2-3 Тақырыбы: Оқушылардың іскерліктерін, дағдыларын бақылауға арналған кәсіби педагогикадағы зерттеу әдістері.

Сұрақтары:

1. Зерттеу әдістерінің түрлері
2. және оларға сипаттама.

№ 4-5 Тақырыбы: Кәсіпке баулуға арналған оқыту бағдарламасын түзудің ғылыми теориялық негіздері.

Сұрақтары:

1. Бағдарлама түрлері
2. сабақтың түрлері және олардың ғылыми теориялық негіздері.
3. Сабаққа қойылатын талаптары.

№ 6-7 Тақырыбы: Кәсіпке оқытудың қағидалары мен жүйелері.

Сұрақтары:

- 1.Қағида түрлері
2. және оның жүйесі.

№ 8-9 Тақырыбы:Кәзіргі замағы педагогикалық оқыту технологиялары және олардың сипаттамасы.

Сұрақтары:

- 1.Педагогикалық оқыту технологиялары
2. олардың сипаттамасы

№ 10-11 Тақырыбы:Кәсіби мектептерде оқу-тәрбие үрдісін ұйымдастырудың инновациялық тәсілдері.

Сұрақтары:

- 1.Оқу-тәрбие үрдісін ұйымдастырудың инновациялық тәсілдері
2. түрлері.

№ 12-13 Тақырыбы:Кәсіптік білім беру аймағындағы педагогикалық менеджмент.

Сұрақтары:

- 1.Педагогикалық менеджменке түсінік
- 2.және толық сипаттама.

№ 14-15

Тақырыбы:Кәсіби мектептерде тәрбие жұмыстарын ұйымдастыруға қойылатын инновациялық талаптар.

Сұрақтары:

- 1.Тәрбие жұмыстарын ұйымдастыруға қойылатын талаптар.
2. инновациялық талаптарға сипаттама.

Студенттердің оқытушы жетекшілігімен жасайтын өзіндік жұмыстары (СОӨЖ)

№1-2-3-4СОӨЖ

Тақырыбы:Кәсіптік педагогиканың философиялық-метологиялық негіздері.

Сұрақтары:

- 1.Кәсіптік педагогиканың философиялық-әдіснамалық негіздері.
- 2.Кәсіптік педагогика – оқу пәні және педагогика ғылымының саласы.
- 3.Шет елдердегі кәсіптік білім беру.

№ 5-6-7-8СОӨЖ

Тақырыбы:.Кәсіптік білім берудің мазмұны.

Сұрақтары:

- 1.ҚР бастауын және орта кәсіптік білім бері жүйесіне жалпы мәлімет,және құрылымы.
- 2.ҚР жоғары мектебі, жоғарғы білімнен кейінгі кәсіптік білім беру.
- 3.Оқыту мазмұнын макро және микро деңгейде құрылымдау.

№ 9-10-11-12СОӨЖ

Тақырыбы:.Кәсіптік оқыту формалары мен әдістері.

Сұрақтары:

- 1.Оқыту әдістері мен формаларының оптимизациялануы.
- 2.Сабақ-оқу үрдісін ұйымдастырудыңнегізгі түрі, дидактикалық талаптар.

3.Сабақтың түрлері, дидактикалық құрылымы.

4. Оқушылардың білім, біліктілік және дағдыларын бақылау.

№ 13-14-15-16СОӨЖ

Тақырыбы:Кәсіптік оқыту жүйесі мен принциптері.

Сұрақтары:

1. Кәзіргі информациялық және коммуникациялық оқыту технологиялары.
2. Оқыту процесінің компьютеризациялануы.
3. Кәсіптік білім берудің модульдық технологиясы.

№ 17-18-19-20СОӨЖ

Тақырыбы:Кәсіптік білім берудің инновациялық технологиялары.

Сұрақтары:

- 1.Кәзіргі информациялық және коммуникациялық оқыту технологиялары.
- 2.Оқыту процесінің компьютеризациялануы.
3. Кәсіптік білім берудің модульдық технологиясы.

№ 21-22-23-24 СОӨЖ

Тақырыбы: Кәсіптік білім берудегі педагогикалық менеджмент

Сұрақтары:

- 1.Педагогикалық менеджменке түсінік
2. Толық сипаттама.

№ 25-26-27-28 СОӨЖ

Тақырыбы: Кәсіптік білім беру оқу орындарында тәрбие жұмысының теориясы мен тәжірибесі.

Сұрақтары:

- 1.Кәсіптік оқыту орнында тәрбие процесін ұйымдастыру ерекшеліктері.
- 2.Кәсіби бағдар берудің түрлері.

№ 29-30 СОӨЖ

Тақырыбы: Технология және кәсіптік оқыту мұғалімдерін даярлау және қайта даярлау.

Сұрақтары:

1. Кәсіптік оқыту мұғалімдерінің біліктілігін жоғарлату және даярлау.
2. Жүргізілетін әдістемелік жұмыстар жүйесі.

Студенттердің жасайтын өзіндік жұмыстары (СӨЖ)

№1-2-3-4 СОӨЖ

Тақырыбы: Кәсіптік педагогиканың философиялық-метологиялық негіздері.

№ 5-6-7-8 СОӨЖ

Тақырыбы: . Кәсіптік білім берудің мазмұны.

№ 9-10-11-12 СОӨЖ

Тақырыбы: . Кәсіптік оқыту формалары мен әдістері.

№ 13-14-15-16 СОӨЖ

Тақырыбы: . Кәсіптік оқыту жүйесі мен принциптері.

№ 17-18-19-20 СОӨЖ

Тақырыбы: Кәсіптік білім берудің инновациялық технологиялары.

№ 21-22-23-24 СОӨЖ

Тақырыбы: Кәсіптік білім берудегі педагогикалық менеджмент

№ 25-26-27 СОӨЖ

Тақырыбы: Кәсіптік білім беру оқу орындарында тәрбие жұмысының теориясы мен тәжірибесі.

Студенттердің білімін тестілеу.

1. Белгілі бір жүйеде кәсіп бойынша алынған білім, іскерлік, дағды жиынтығы және оны тиісті кәсіптік ортада пайдалана білудің ережелері мен нормалар тәртібі?

- A) Кәсіптік тәрбие
- B) Кәсіптік оқыту
- C) Білікті – құзыреттілік деңгей
- D) Кәсіптік білім
- E) Кәсіптік құзыреттілік

2. Тиісті кәсіп саласы бойынша білім, іскерлік және дағдысы жоғары деңгейде қалыптасқан, оны саналы отқара алатын маманның қабілеттілігі?

- A) Мамандандырылу
- B) Кәсіп
- C) Құзыреттілік
- D) Квалификация
- E) Мамандық

3. Бұл көптеген құрылымдық және қызметтік компоненттердің өзара үйлесімділігінең тұратын және оларды бір мақсатқа жұмылдырған, яғни болашақ жеткіншектер мен ересек адамдарды оқыту мен тәрбилеуді көздейтін жүйе?

- A) Мәдениеттік жүйе
- B) Жүйелі типті әрекет
- C) Педагогикалық жүйе
- D) Кәсіптік әрекет
- E) Авторлық қызмет жүйесі

4. Белгілі бір кәсіп саласы бойынша шағын ауқымды еңбек түрін қамтиды?

- A) Мамандық
- B) Кәсіп
- C) Құзырет
- D) Профессионализация
- E) Квалификация

5. Кәсіптік мектепті бітірушілерге оқу оқу орындары бітіретін, оның оқу барысында білім, білік және дағдыларына қойылатын талаптарды анықтайды, ол орталық атқарушы органдардың кәсіптік білімге біліктілік тағайындайтын саласы арқылы белгіленеді, оны қалай деп атайды?

- A) Маманға акмеограмма
- B) Біліктілік сипаттамасы
- C) Кәсіби топограмма
- D) Кәсіби психограмма
- E) Профессиограмма

6.Кәсіптік – техникалық мектеп бітірушілерге қандай квалификация берілуі қажет?

- A) Бакалавр
- B) Квалификациясы төмен маман
- C) Білікті жұмысшы
- D) Магистр
- E) Маман

7.Қай оқу орны бастауыш кәсіптік білім беру жүйесіне жатпайды?

- A) Кәсіптік-техникалық училище
- B) Лицей
- C) Курстық-оқу комбинаты
- D) Жоғары кәсіптік училище
- E) Кәсіптік мектеп

8.Оқушылардың қоғамдық- пайдалы еңбекке жатады?

- A) Жалпы еңбек және кәсіби білім, білік және дағдыны дамыту, қалыптастыру
- B) Оқушылардың өндірістік еңбектері
- C) Оқушылардың ойын әрекеттері
- D) Оқушылардың оқу әрекеттері
- E) Оқушылардың ақыл-ой және дене шынығу мүмкіндіктері

9.Кәсіптік педагогикаға тән ғылыми-педагогикалық зерттеу әдісін көрсет?

- A) Педагогикалық жағдайды моделдеу
- B) Мінездемелерді пысықтау, қорыту
- C) Эксперттік бағалау әдісі
- D) Педагогикалық эксперимент әдісі
- E) Циклографиялық әдіс

10.Кәсіптік – техникалық біріңғай типтегі білім беру жүйесі қай жылы жасалды?

- A) 1972
- B) 1928
- C) 1945
- D) 1958
- E) 1991

11.Қай сөз-тіркестік педагогикалық жүйенің құрылым компонентіне жатпайды?

- A) Білім мазмұны; мақсаты
- B) Оқушы (тыңдаушы); педагог
- C) Білім берудегі түпкі нәтиже
- D) Оқыту мен тәрбиелеу әдістері
- E) Басқару функциялары

12.Бір кәсіпке жан-жақты сипаттама бере келе, оның адамға қоятын талаптарын,... жеке тұлғалық, моралдық қасиеттер сапасы ..болып табылады?

- A) Кәсіптік топография
- B) Профессиограмма
- C) Профессиография
- D) Кәсіптік педагогика
- E) Профессионализация

13.Кәсіптік педагогика ғылымының дұрыс анықтамасын көрсет?

- A) Кәсіптік-техникалық білім беру жүйесіне инженер-педагог кадрларын дайындау туралы ғылым
- B) Жас жұмысшыларды кәсіптік – техникалық училищелерде оқыту және тәрбиелеу туралы ғылым
- C) Жеке тұлғаға кәсіп пен кәсіптік біліктілікті қалыптастырудың заңдылықтарын зерттейтін, әлеуметтік сұранысты қанағаттандыратын саланың бірі
- D) Жас жұмысшыларды өндірістік тұрғыда оқыту және кәсіптік квалификацияларын жоғарлату туралы ғылым
- E) Кәсіби шеберліктің шыңына жету туралы ғылым

14.Басқару функцияларының ішінен артығын көрсет?

- A) Компенсация
- B) Ұйымдастыру
- C) Реттеу
- D) Жоспарлау
- E) Есепке алу

15.Кәсіп деген ұғымның дұрыс анықтамасын көрсет?

- A) Кәсіп – қоғамдық еңбек бөлісінде жалпы адамзаттық мораль нормаларымен келісілген еңбек түрі және адамзат үшін материалды игіліктер бастамасы
- B) Кәсіп – еңбек әрекетінің түрі, адамнан нақты дайындығын талап ету мен оның материалды жағынан қамтамасыз етеді
- C)Кәсіп – нақты еңбек әрекеті, жалпы адамзаттық моральдық норма мен келісген, және адамды материалдық жағынан қамтамасыз етеді
- D) Кәсіп – еңбек әрекеті, арнайы теориялық білім, тәжірибелік дағдыны меңгеріп, дайындықтың нәтижесіне қол жеткізген адам
- E) Кәсіп – еңбек әрекеті, адамның білімін толықтырып, эстетикалық тұрғыдан әсірін білдіреді?

16.Білікті жұмысшы мамандығының қалыптасуы және оның дұрыс аталған кезеңдерін көрсет?

- A) Кәсібилену; Оптация; Кәсіптік білім беру; Кәсіби шеберлік; Кәсіби беімделу
- B) Оптация; Кәсіптік білім беру; Кәсібилену; Кәсіби беімделу; Кәсіби шеберлік
- C) Оптация; Кәсіби білім беру; Кәсіби беімделу; Кәсібилену; Кәсіби шеберлік
- D) Кәсіби шеберлік;Кәсібилену;Оптация;Кәсіби білім беру; Кәсіби беімделу
- E) Оптация;Кәсіби шеберлік;Кәсіби беімделу;Кәсіби білім беру;Кәсібилену

17.Аталған сөз-тіркестік арасынан оқытушылардың АҚЖ-сін қалыптастыратын заңдылықтар ішінен артығын көрсет?

- A) Технологиялық заңдылықтар
- B) Біртұтастық заңдылығы
- C) Өзін-өзі сынай білу заңдылығы
- D) Еңбек заңдылығы
- E) Орнықтылық заңдылығы

18.«Акмеология» ғылымының дұрыс анықтамасын ата?

- A) Адамның ақыл-ой қабілетінің даму механизімін және заңдылығын зерттейтін ғылым

- В) Кәсіби шеберліктің шыңына жетудің жолдарын, оның заңдылықтарын зерттейтін ғылым
- С) Адамның психикалық дамуын және оның заңдылығын зерттейтін ғылым
- Д) Адамның творчестволық әрекетінің әр-түрлі факторларын ашып зерттейтін ғылым
- Е) Адамның қабілетін зерттейтін ғылым

19. Белгілі бір жүйеде кәсіп бойынша алынған білім, білік және дағды жиынтығы... ережелері мен нормалар тәртібі?

- А) Өндірістік оқыту
- В) Кәсіптік білім
- С) Білім мазмұны
- Д) Теориялық білім
- Е) Кәсіптік тәрбие

20. Кәсіби оқытудың кешенді әдістемелік жүйелері арқылы белгілі бір кәсіп саласы, мамандық бойынша оқу жоспарындағы бөлінген сағаттарды... тиімді пайдалану арқылы пәнді толық әрі сапалы меңгерту іске асырылады?

- А) Күнделікті және күнтізбелік жоспар жинағы
- В) Кешенді әдістемелік қамтамасыз ету
- С) Оқу кабинетінің құжаты
- Д) Аттестациялық құжат
- Е) Инструкциялық карта

21. Еңбек жаттығуларын орындауда жиі жіберілетін қателіктерді болдырмауға бағытталады?

- А) Өңгімелеу
- В) Түсіндіру
- С) Кіріспе нұсқау
- Д) Ағымдағы нұсқау
- Е) Қорытынды нұсқау

22. Кәсіптік-техникалық мектептің білім беру мазмұның қай құжат анықтайды?

- А) Маманға профессиограмма
- В) Біліктілік сипаттамасы
- С) Кәсіп бойынша оқу жоспары
- Д) Кәсіпке акмеограмма
- Е) Арнайы технология бойынша оқу бағдарламасы

23. Кешенді әдістемелік қамтамасыз ету компоненті болып саналмайды?

- А) Оқушыларға және педагогқа арналған құралдар
- В) Оқу-өндірістік жабдықтар
- С) Квалификациялық сипаттама
- Д) Дидактикалық жабдықтар
- Е) Оқу құжаттары

24. Өндірістік оқыту сабағының теориялық оқыту сабағынан қандай айырмашалығы бар?

- А) Ұйымдастыру кезеңі
- В) Нұсқау жүргізу
- С) Білім, білік, дағдыны бақылау

D) Көрнекі құралдарды пайдалану

E) Әңгіме өткізу

25. Кәсіптік оқыту саласына тән оқыту принципін белгіле?

A) Білім, білік және дағдының берік орнығуы

B) Инженер-педагогтың басшылығы негізінде оқушылардың саналы шығармашылық әрекеті

C) Оқу үрдісі кезінде кәсіби қызметті модельдеу принципі

D) Оқытудың көрнекілігі және ғылыми-техникалық ойлаудың дамуы

E) Оқытудың ғылымилығы мен қолжетімдігі

26. Оқу-тәрбие барысының нақты түрі. инженер-педагог оқушыларды білім деңгейі бірдей тұрақты топтарға, біріктіріп, ақпарат береді?

A) Экзамен

B) Факультатив

C) Экскурсия

D) Өндірістік сабақ жүгізу

E) Сабақ

27. Кәсіптік педагогиканың негізгі категорияларын анықта?

A) Кәсіптік білім; Кәсіптік оқыту; Кәсіптік тәрбие

B) Кәсіп; мамандық; мамандану

C) Біліктілік; Біліктілік сипаттамасы

D) Құзыр; құзыреттілік

E) Кәсіптік тәрбие; кәсіптік білім; Кәсіп

28. Кәсіптік педагогиканың негізгі ұғымдарын көрсет?

A) Мамандану; кәсіптік оқыту; кәсіп; мамандық

B) Кәсіптік білім; Кәсіптік тәрбие; Біліктілік

C) Кәсіп; Мамандық; Біліктілік; Құзыр; Құзыреттілік

D) Кәсіп; мамандану; Біліктілік

E) Құзыреттілік; Құзыр; Кәсіп

29. Педагогика дегеніміз қандай ғылым?

A) Педагогика – сәбилердің даму заңдылықтары мен оларды тәрбиелеу жолдарынан анықтап береді

B) Педагогика - адамдарды тәрбиелеу, білім беру және оқыту жөніндегі ғылым

C) Педагогика - тәрбиешілер үшін тәрбиеленушілердің дүние танымын қалыптастыруды үйрететін өнер

D) Педагогика - жеткіншек ұрпақтарға білім беру мен оқыту мәселесімен шұғылданады

E) Педагогика – адам тәрбиесі жөніндегі ғылым

30. Тәрбие туралы білімді мына төмендегі терминдердің қайсысы дәл анықтап бере алады?

A) Педагогика (грек тілінде «пайдос» - бала және «аго» - жетелеуші деген мағынаны білдіреді)

B) Андрогогика (грек тілінде «андрос» - ер адам және «аго» - жетелеуші)

C) Антропогика – (грекше «антропос» - адам)

D) Антропология (грекше «антропос» -адам, «логос» - ғылым)

E) Педалогия (грекше «пайдос» - бала, «логос» - ғылым)

31.Педагогика ғылымы алдына қандай міндеттер қойылады?

A)Жас жеткіншектерді тәрбилеу, оқыту

B) Тәрбие қағидаларын танып – білу, педагог – практиктерді оқу - тәрбие үрдісінің теориясымен қаруландыру

C) Тәрбиені адамдардың рухани дамуының бір тармағы ретінде қарау

D)Қазіргі заманғы адамдарға білім беру мен оқыту мәселелерін зертеуді үйрету

E) Адам зат табиғатын зерттеу

32.Кәсіптік педагогика салаларын ата?

A) Мектеп алды педагогикасы; жалпы білім беретін мектеп педагогикасы

B)Бастауыш кәсіптік білім беру педагогикасы; орта кәсіптік білім беру педагогикасы; Жоғары білім педагогикасы

C) Кәсіптік педагогика; жас өспірімдер педагогикасы; мектептану

D) Кәсіптік педагогика ; мектеп алды педагогикасы

E) Кәсіптік педагогика; жалпы білім беретін мектеп педагогикасы; мектептану

33.Кәсіптік оқыту құралдарын белгіле?

A)Баспа материалдары;Оқу жабдықтары;Көрнекі құралдар;ТОҚ

B) Материалдары;Экскурсия;Көрнекі құралдар

C) ТӨҚ; Экскурсия; Баспа материалдары

D) Факультатив;Оқу жабдықтары; ТӨҚ

E) Экскурсия; факультативтік сабақ; Оқу жабдықтары

34.Инженер-педагог пен оқушы арасындағы, сабақ кезінде, топқа бөлінгенде не жұмыс орны мен өндіріс орнында оқыту кезінде жүргізілетін іс-шараларды айтады?

A) Оқыту әдісі

B)Кәсіби оқытуды ұйымдастыру

C) Оқыту құралдары

D) Оқыту тәсілдері

E) Өндірістік оқыту

35.Тиісті кәсіп саласы бойынша білім, білк және дағдысы жоғары деңгеде қалыптасқан, оны саналы атқара алатын маманның қабілеттілігі?

A) Мамандандырылу

B) Кәсіп

C)Құзыреттілік

D) Квалификация

E) Мамандық

36.Кәсіптік педагогика іргелі ғылым ретінде қай салаларды қамтиды ?

A)Инженерлік психология; еңбек психологиясы; еңбек физиологиясы; акмеология; жалпы және педагогикалық психология

B) Акмеология; геронтология; жалпы педагогика; еңбек психологиясы; инженерлік психология

- С) Еңбек физиологиясы; педагогикалық психология; акмеология; жалпы және педагогикалық психология; инженерлік психология
D) Еңбек физиологиясы; геронтология; еңбек психологиясы; жалпы және педагогикалық психология; акмеология
E) Акмеология, жас ерекшелік психологиясы; дефектология; жалпы педагогика; еңбек физиологиясы

37.Тиісті кәсіп саласы бойынша мамандардың білім, білік және дағдысын белгілейтін мемлекеттік құжат?

- A) Профиссиограмма
B) Біліктілік сипаттамасы
C) Кәсіптік психограмма
D) Біліктілік
E) Кәсіптік топограмма

38.Белгілі бір кәсіпке жан-жақты сипаттама бере келе, оның адамға қоятын талаптары,... білім, білік және дағдылық әрекеттерді іске қосатын жүйе қалай аталады?

- A) Кәсіптік топография
B) Профессиограмма
C) Профессиография
D) Кәсіптік педагогика
E) Профессионализация

39.Істің сапасы, дұрыс орындалуы және жіберілген қателіктердің жалпы сипаттамасы. Нұсқаудың қай түрі?

- A) Қорытынды нұсқау
B) Кіріспе
C) Сойлеу, ауызша жеткізу
D) Практикалық
E) Ағымдағы

40.Сабақтың құрылымын анықта: 1.Ұйымдастыру; 2.Жаңа материалды түсіндіру;3.Оны бекіту;4.Қорытындылау,үйге тапсырма беру?

- A) Аралас
B) Қайталау
C) Білімді, іскерлікті, дағдыны бекіту
D) Кіріспе сабағы
E) Жаңа білімді хабарлау

41.Кәсіптік білім беру жүйесінің құрылымы?

- A) Орта мектеп, институт, жоғары оқу орын
B) Бастауыш кәсіптік білім беру, орта кәсіптік білім беру, жоғары оқу орны
C) Академия, лицей
D) Колледж, орта мектеп, университет
E) Лицей, орта мектеп, институт

42.Принцип өндірістік операцияларды бірізділікпен үйрете отырып, үлгілерді өндірісте қолдана білуге машықтандырады?

- A) Жүйелілік

- В) Модельдеу
- С) Кәсіби бағыттау принципі
- Д) Колжетімділік
- Е) Технологиялық бірізділік принципі

43.Кәсіптік білім теориясындағы артығын көрсет?

- А) Басшылық
- В) Басқару қызметі
- С) Басшылық принципі
- Д) Басқару әдістері
- Е) Басқару құралдары

44.Кәсіби ұстанымды қалыптастыру, маңызды кәсіби қасиеттер мен дағдыларды ұштастыра білу, кәсіби қызметті жоғары біліктілікпен атқара алу?

- А) Кәсіби беімделу
- В) Кәсіптік білім беру
- С) Оптация
- Д) Кәсіби шеберлік
- Е) Кәсібилену

45.Басқару қызметінің түрлері?

- А) Жоспарлау, реттеу, бақылау, есеп алу, талдау, ұйымдастыру
- В) Басшылық, басқару, ұйымдастыру
- С) Бақылау, талдау, жоспарлау
- Д) Реттеу, жоспарлау, бақылау
- Е) Басқару, реттеу, талдау

46.Тиісті кәсіп саласы бойынша мамандардың білім, білік, дағдысын белгілейтін мемлекеттік құжат?

- А) Профессиограмма
- В) Квалификациялық сипаттама
- С) Кәсіптік психограмма
- Д) Квалификация
- Е) Кәсіптік топограмма

47.Кәсіби оқытуды ұйымдастыру деп инженер-педагог пен оқушы арасындағы, сабақ кезінде, топқа бөлінгенде, не жұмыс орны іс-шараларды айтады?

- А) Оқыту әдісі
- В) Оқыту тәсілдері
- С) Оқыту құралдары
- Д) Оқыту инструкциялары
- Е) Оқыту формалары

48.Адамның психофизиологиялық ерекшеліктеріне қарай кәсіп таңдауын қалыптастыру?

- А) Оптация
- В) Кәсіптік білім беру
- С) Кәсіби бейімделу
- Д) Кәсібилену
- Е) Кәсіби шеберлік

49. Кәсіби қызмет дағдыларын үйренуге өз бетінше тәжірибе жинақтау?

- A) Кәсіптік білім беру
- B) Кәсіби шеберлік
- C) Оптация
- D) Кәсіби беімделу
- E) Кәсібилену

50. Кәсіп саласына бағытталған жалпы-техникалық және арнайы пәндер циклы өзара байланысты оқытылады...?

- A) Кәсіби бағыттау принципі
- B) Технологиялық бірізділік
- C) Жүйелілік
- D) Модельдеу
- E) Көрнекілік

Глоссарий

1. **Педагогиканың** нақты және дәл анықтамасы – адамды тәрбилеу жөніндегі ғылым.
2. **Ғылымның дифференциациялануы** - ол кейбір ғылым салаларының өзі жеке ғылым ретінде танылуы.
3. **Интеграциялану** – ғылымның тоғысында, зерттеудің ортақ ғылыми әдіс-тәсілдері саралана түсуін атайды.
4. **Кәсіптік педагогика** – жеке тұлғаға кәсіп пен кәсіптік біліктілікті қалыптастырудың заңдылықтарын зерттейтін, әлеуметтік сұранысты қанағаттандыратын ғылымның негізгі саласының бірі.
5. **Кәсіптік білім** – бұл белгілі бір жүйеде кәсіп бойынша алынған білім, білік және дағды жиынтығы және оны тиісті кәсіптік ортада пайдалана білудің ережелері мен нормалар тәртібі ;
6. **Кәсіптік оқыту** – бұл оқушы мен инженер-педагогтың кәсіп бойынша ғылыми-техникалық ілімді игері мен кәсіптік білік, дағды қалыптастыруда бірлескен іс-әрекеті.
7. **Кәсіптік тәрбие** – оқушы мен инженер-педагогтың белгілі бір кәсіптік ортада жеке тұлғаның өзін-өзі алып жүру ережелері мен нормаларының жиынтығын қамтитын әлеуметтік құбылыс.
8. **Кәсіп** – қоғамдық еңбек бөлісінде жалпы адамзаттық мораль нормаларымен келісілген еңбек түрі және адамзат үшін материалды игіліктер бастамасы.
9. **Мамандық** – белгілі бір әсіп саласы бойынша шағын ауқымды еңбек түрін қамтиды. Кейбір кәсіп саласының қызметіне орай мамандандыру процесі жүргізіледі.
10. **Біліктілік** (квалификация) – бұл белгілі бір кәсіптік қызмет саласын атқаруға тиісті дайындық деңгейі бар адам.
12. **Біліктілік сипаттамасы** – тиісті кәсіп саласы бойынша мамандардың білім, білік және дағдысын белгілейтін мемлекеттік құжат.
13. **Құзыр (компетенция)** – белгілі бір кәсіптік таным саласы бойынша шешім шығаруға лауазымдық құқы бар маман.
14. **Құзыреттілік** (компетентность) – тиісті кәсіп саласы бойынша білім, білік, және дағдысы жоғары деңгейде қалыптасқан, оны саналы атқара алатын маманның қабілеттілігі.

15. **Педагогикалық жүйе** – бұл көптеген құрылымдық және қызметтік компоненттердің өзара үйлесімділігінен тұратын және оларды бір мақсатқа жұмылдырған, яғни болашақ жеткіншектер мен ересек адамдарды оқыту мен тәрбиелеуді көздейтін жүйе.
16. **Кәсіптік мектеп** – кәсіби білім беру жүйесіндегі болашақ білікті жұмысшыларды дайындайтын, және тәрбиелейтін оқу орны.
17. **Білім мазмұны** – бұл тиісті орнында жүйеге келтірілген білім, білік және дағдыларды игеру барысы және нәтижесі, оқушыны өмірге және еңбекке дайындаудың негізгі шарты.
18. **Кәсіптік білім беру жүйесі** – бұл кәсіби және жоғарғы білім беру мекемелері, оның ғылыми, және ғылыми-әдістемелік органдары және олардың басқару жүйесінің құрылымы мыналар болып табылады
19. **Профессиограмма** – белгілі бір кәсіп жан-жақты сипаттама бере келе, оның адамға қоятын талаптарын, ол қызметті атқару үшін қажетті жеке тұлғалық, моралдық қасиеттер сапасын, ойлау қабілетінің ерекшеліктерін сол арқылы білім, білік және дағдылық әрекеттерді іске қосатын жүйе болып табылады.
20. **Акмеология** - дегеніміз кәсіби шеберлік шыңына жету жолдарын, оның заңдылықтарын зерттейтін ғылым. Адам тану саласында жаңадан дамып келе жатқан жаңа ғылым саласы.
21. **Оқыту әдістері** – оқу-тәрбие мақсаттарына жетуге бағытталған мұғалім мен оқушылардың өзара байланысты іс-әрекеттерінің тәсілдері.
22. **Кәсіби оқыту әдістері** – бұл арнайы жүйе. Ол логикалы бір ізділікпен іс-әрекет жасайтын инженер-педагог пен кәсіптік мектеп оқушысының бірлескен қимылы.
23. **Оқыту (дидактика)** педагогика ғылымының саласы. Didaktikos – бұл ежелгі грек сөзі – үйретуші, мұғалім деген ұғымды білдіреді.
24. **Оқыту процесі** – бұл мұғаліммен оқушылардың мақсатқа бағытталған өзара әрекеттесуінің барысында шәкірттергі білім бері міндеттерін шешу болып табылады.
25. **Оқыту әдісі** деп педагогикада оқытушы, немесе (оқыту шебері) мен оқушының өзара байланысқан іс-әрекет тәсілдері, білім, білік, дағдыны игеруге және оқу-тәрбие міндеттерін шешуге бағытталған процесс деп сипатталады.
26. **«Технология»** ұғымы грек тілінен енген екі сөзден «техне» - өнер, шеберлік және «логос» - білім, оқу, ғылым деген мағынаны білдіреді. «Технология» терминін қазақ тіліне «өнер туралы ғылым» немесе «шеберлік туралы ғылым» деп аударуға болады.
27. **Бағдарламалап (жоспарлап) оқыту** – оқу бағдарламасына негізделген.
28. **Проблемалық оқыту** – оқытудың әдіс-тәсілдерін қолдана отырып білімді шығармашылық тұрғыдан меңгеруге негізделген дидактикалық жүйе.
29. **Интенсивтендіру** (қарқынды күшейте оқыту) дегеніміз – оқытудың сапасын да, мерзімін де өзгертпей, бірақ оқу ақпаратын кеңірек көлемде беру.
30. **Қашықтан оқыту** – бұл оқытушы мен оқушы бірге бола алмаған жағдайда белгілі бір арақашықтықты оқыту тәсілдері.
31. **Қашықтан білім беру** – қашықтан оқытумен тығыз байланысты. Жаңа ақпараттық технологиялар мен мультимедиа жүйелері негізінде күндізгі, сырттай және кешкі оқыту жүйелерінің элементтерін біріктіретін, ерекше, жетілдірілген форма.
32. **Модуль** дегеніміз – міндетті түрде оқушының білімі мен біліктерін тексеру элементі бар оқу материалының логикалық аяқталған бөлімі. Модульді құрастырудың негізіне пәннің жұмыс бағдарламасы алынады.
33. **Менеджмент** термины – ағылшын тілінен «manage» деген сөзден шыққан, яғни «басқару», «меңгеру», «басшылық жасау» деген ұғымдарды білдіреді.
34. **Педагогикалық менеджмент** – білім беру процесін басқарудың кешенді принципі мен технологиялық тәсілдер...

35. **Педагогикалық менеджмент принципі** дегеніміз – білім беру менеджерінің қызметіне тән талаптар мен ережелердің жиынтығы, басқарудың объективті заңдылықтарының көрінісі, және жеке тұлғалар арасындағы қарым-қатынасқа негізделген біртұтас педагогикалық процесс.
36. **Білім** – адамзаттың жинақтаған тәжірибесі, заттар мен құбылыстарды, табиғат пен қоғам заңдарын тану нәтижесі.
37. **Іскерлік** – алған білім негізінде оқушылардың практикалық әрекеті іске асырылады.
38. **Дағды** – бұл қайта-қайта орындалатын практикалық әрекетке машықтандыру.
39. **Оқу** – оқыту процесіндегі оқушылардың іс-әрекеті.
40. **Жалпы білім** – оқушылардың ғылым негіздерін игеру процесі және нәтижесі.
41. **Оқу жоспары** – оқу пәндерінің құрамын әрбір сынып және пән бойынша апталық сағат санын анықтайтын мемлекеттік құжат.
42. **Оқу бағдарламалары** – білім мазмұны сипатталады, пәндер бойынша әр жылға, және оқытылатын курс тараулары мен тақырыптарына бөлінетін сағаттар саны белгіленеді.
43. **Оқулық** – оқу бағдарламаларының негізінде жасалады. Олар оқушыларға білім берудің енгізгі көзі.
44. **Әдіс** – (грек сөзі) зерттеу, немесе таным жолы, тәсілдер жиынтығы.
45. **Принцип** – адамның нақты іс-әрекетінде өзі басшылыққа алатын алғы шарты, негізгі ереже.
46. **Білім мазмұны** – бұл тиісті орнында жүйеге келтірілген білім, білік, және дағдыларды игеру барысы және нәтижесі, оқушыны өмірге және еңбекке дайындаудың негізгі шарты.
47. **«Түрлері»** - (оқытудың) – латын тілінен «forma» сыртқы көрініс, сыртқы сызық – белгілі орныққан тәртіп.
48. **Сынып дегеніміз** – жас ерекшелігіне қарай тұрақты, бірге оқитын оқушылардың құрамы, бұл жүйеде оқушылар мұғалімнің тапсырмасын және үйге берілген тапсырманы орындайды.
49. **Оқыту құралдары** – оқушылардың танымдық іс-әрекетін дамытуға арналған түрлі ақпарат көздері.
50. **Сабақ** – оқу-тәрбие барысының нақты түрі.
51. **Сабақ беру** – білім беру және тәрбиелеу мақсаттарына бағытталған мұғалім ұйымдастыратын оқушылар іс-әрекетінің түрі.
52. **Оқу** – оқушылардың нақты білім алып, біліктермен дағдыларды меңгеріп қамтамасыз ететін, тұрақты бағдарлама мен жоспар арқылы жүзеге асырылатын мақсатқа бағытталған барыс.
53. **Іс-әрекет** – бұл қарапайым ағымдағы мәселелерді шешуге бағытталған қимыл элементі.
54. **Кәсіби оқытуды ұйымдастыру түрі** – педагог пен оқушы арасындағы сабақ кезінде, топқа бөлінгенде, не жұмыс орны мен өндіріс орнында оқыту қызметтерін атайды.

Оқытуға арналған әдебиеттер

Негізгі әдебиеттер:

1. Аутов П.Р. Роль трудового обучения в политехническом образовании школьников.- М., 1985
2. Батышев С.Я. Профессиональная педагогика.- М., 1999
3. Өстемиров К. Кәсіптік педагогика. Алматы, 2006, 276 б.
4. Батышев С.Я. Трудовая подготовка школьников.- М.: Педагогика, 1981.- 192с.
5. Кальней В.А., Капралова В.С., Поляков В.А. «Основы методики трудового и профессионального обучения». М., Просвещение, 1987.

Қосымша әдебиеттер:

1. Скаткин М.Н. Методология и методика пед.исследований.-М.:Педагогика, 1986.-212с.
2. Оптимизация педагогического процесса. В вопросах и ответах.-Киев: 1984.-286 с.
3. Лернер И.Я. Дидактические основы методов обучения.-М.: 1981.-240с.
4. Тхоржевский Д.А. Методика трудового обучения и общетехнических дисциплин.-М.: Просвещение,1982.-286с.